

Mafsa ar pefuhthifchanu
par patti:
par gadu 1 rub. 60 lap.
" pufgadu 85 "

Mafsa bez pefuhthifcha-
nas Rihga:
par gadu 1 rub. — lap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Mahj. w. teel isbohts fest-
deenahm no p. 12 fahloht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnahk ween reis pa nedetu.

Mafsa
par fludinafchanu:
par weenas fleijas imallu
rakstu (Beit-) rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, mafsa 10 lap.

Redafzija un efpedizija
Rihga,

Ernst Plates bilfchu- un
grahmatu- drufatawo pee
Reifera basnijas.

N° 8.

Sestdeenā, 22. Februar

1875.

Rahditajs.

Saunafahs fīnas. Telegrafa fīnas.
Gefchfemes fīnas. No Rihgas: generalgubernatora L. aifbrauzis. No
Jelgawas: teatera fpehlefchana. No Witebfstas: nelaimigi notikumi. No
Pehterburgas: gohda medala pahr rakstu. No Podoslijas: konterbandes buh-
fchana. No Pensas: seemas laifs, — nahwigas fīwis. No Masflawas: leela
fahdfiba.

Ahrfemes-fīnas. No Bahzijas: latoku walstfweecneeku pretofchanahs
pret pahwesta rakstu, — bīflapa Reinkena raksts. No Londones: fwehtti jau-
nam prinzim Napoleonam par gohdu.

Pahr gohws-lohpu kohpfchana un audfeschana. Wifpahriga ifstahde Zel-
gawā. Rihga dind.

Peelikumā: zaur tumfibu pee gaifmas. Graudi un feebi.

Saunafahs fīnas.

No Rihgas. Tai 19tā Februarī Latweefchu beedriba fweh-
tija fawus gada fwehtkus, uf kureem no Wīdfemes un Kur-
femes weefi bija fanahkfufchi, muhfju beedribas fwehtkus lihds
fwehtih. Beedribas preefchneeks fwehtkus atflahja ar runu,
kurā beedribas dīfhwes gahjumu ar jiltwēka dīfhwes gahjumu
falihdsinadams norahdija, kas pee beedribas attihstifchanahs
buhtu eewehrojams. Garakā fwehtku runā mums tika preef-
zeltis kulturalas gahjeens, weenā plafchā bet flaidrā bīldē kohpā
fanemts; bes tam wehl daschu eewehrojumu runu dabujam dīf-
deht. Pa starpahm tika dīfeedahs un mufihkīs fpehleja. Ari
diwi dīfeedmas bija ihpafchi uf fcheem gada fwehtkeem faze-
retas un tika no wīfeem kohpā dīfeedatas. Weenu no fchihm
dīfeedmahm („Miga dind!“) fchini numurā pafneedsam. Dhtrā
wakarā (tai 20tā Februarī) bija weefibas wakars.

No Bahzijas. Kā „Kernes awifes fino, tad Bifmarks lihds
rudentim no walsts darbeem un darifchanahm atlahpfchotees,
lai waretu fawu wēfelibu aplohpt. — Walsts ministerija teef
pahrfpreefts, tā buhtu ja-ifturahs pret Prufhijas bīflapeem,
kas pahwesta rakstam paklausīdami neklausītu walsts likumeem.

No Franzijas. Franzijas waldfchanas gruntslikums pehz
ilgas fpreefchanas un dauds ftrihdfchanas tika no tautas fa-
pulzes peenemts. Pehz fchi waldfchanas gruntslikuma Fran-
zija ir un turpmal paleef republika, Franziju walda republi-
kas preefchneeks jeb presidents, kas teef ezelts uf 7 gadeem,
un diwi walsts fapulzes, prohti senats un tautas fapulze. Waj
fchis waldfchanas gruntslikums ilgi paftahwehs, to ihfū ne-
war zereht, jo tahs lihds fchim Franzija paftahwofchās da-
fchadas partijas ne-efohht ar mineto likumu pilnā meerā, ihpa-
fchi tahs, kas pafchās pehz waldfibas dīfhdamahs republikas
waldfibu negrib. Bonapartifitu partija beidsjamā laikā stipri fpehtā
peenehmufehs un ja republika neteef stipri nogrumteta, tad war

drihs notikt, ka wini, prohti Bonapartifiti, wīrfrohku dabudami
pee waldfibas nahk un jaunō prinzi Napoleonu par Franzijas
keifaru eezet.

No Rohmas. Italijas jenatā tika pahrfpreefts, waj nah-
wes ftrahpe buhtu atmetama waj wehl paturama. Kad nu
fchis preefchlikums nahja pee balfofchanas, tad ar 73 pret
36 balsim peenehma, ka nahwes-ftrahpe paturama un jaunā
ftrahpes-likumu ruli ja-ecerakfta. Kahda tureenes awife faka tā:
kad jītās walstis, kur wifpahriga drohfchiba laufchu fadsihwē
dauds wairaf apfargata un drohfchaka nēka Italijā, — kad
tahdās walstis wehl naw nahwes-ftrahpe atzelta, tad Italijā
to tagad wehl nemas newartu dariht, kur drohfchiba weefahm
lohti mafa, tā to nereti awifes dabuhn lasiht, ka brihfcham
fche, brihfcham tur laupifchanas un fagschanas nodaritas.

No Spanijas. Pahr karu pret Karlifteem runajohht, mas
kas pafstahstams, jo leelakas kauschanas naw bijufchās. Kā
rahdahs, tad jauna kehniņa waldfiba newar tik dauds tohs
fpehtus fadabuhht, ka fpehtu drihfumā Karlifstus pahrguhht. Kā
jaw fawā laikā peeminejam, tad jauna kehniņa waldfiba naw
fpehjufe tahs zeribas īspīldiht, kahdas walstei radahs, kad Al-
fonfo par Spanijas kehniņu palika, jo dohmaja, ka wīnfch
drihfumā Karliftu breefmigo karu nobeigfchoht. Gefahkumā
waldfiba ifrahdfjahs lohti brihwprahftiga un tapehz dabuja wīfu
brihwprahftigo partiju uf fawu puī, bet tagad fahloht cemai-
fitees ultramontani starpā, kas daschu brihwprahftigu waldfibas
nodohmu ifjauzohht. Turklahht ari ultramontani uf tam ifejohht,
lai kehniņfch Alfonso ar Karlifteem meeru falihgtu. Ja tas
nu notiktu, tad ultramontani dabutu wairaf peekritejus, jo starp
Karlifteem winai deefgan to draugu.

No Austruifas. Igu laiku teefahm bija leela ifmeklefchana
juhdfibas leetā pret Dfenheimu, prohti Dfenheims bija apfuh-
dsehts, ka efohht leelas naudas jumās pee dīfelszēla buhwefcha-
nahm u. t. pr. preefch fewis paturējis. Ifmeklefchana un
leezineeku pahrfklaufchnafchana aifachma dauds laika un rets
kahds leelaku awīfchu numurs bija atrohnams, kurā kaut kas
nebuhtu fīnohts pahr Dfenheima prozefi. Tagad fchi prozefi
ir beigta, Dfenheims ir atfihhts par newainigu pehz fwehrinatu
teefnefchu fpreeduma.

Telegrafa fīnas.

No Berlīnes, tai 20tā Februarī (4. Merz). To preti-
neeku fkaifts pret pahwesta rakstu deenu no deenas starp kato-
keem wairojahs.

Geschiedenes Sinaas.

No Rihgas. Baltijas generalgubernatora kungs sirsis Ba-grations tai 15. Februari aibrauzis us Behterburgu. — Wi-dsemes gubernatora kunge, barons Uegküll, tai 18. Februari pabrbranza no Behterburgas mahjās.

No Selgawas puses. Swehtdeen, 16. Febr. tika Aohsities weefnize us Dohbeles zeta teaters israhdihts. Spehletas tika schihs lugas: „Dihwaina preziba“ un „Trihs tehwi weenā reisā“. Spehletaji isweda fawas lohmas brangi; ihpafchi speh-letajahm jafala par gohdu, ka winas nebija tik bailigas un ne-isbehra fawas lohmas, kā pahtarus, kā to esmu zitās wee-tās us lauteem redsejis. Bet slihta luga, kaut to deesin zil labi spehle, neatrohd pee publikas nelahdu patikschanu, tā tas bija ari schē pee pirmahs lugas stipri manams. Newaru fa-prast, kahds noluhks Bekmana kungam bijis „Dihwanu pre-zibu“ pahrtulkojohht. — es faku „pahrtulkojohht,“ jo kaut gan zeen. farakstitajis us lugas wahku lizis „Dihwaina preziba no Th. Bekmana“, tad tomehr tas ir tikai pahrtulkojums, — jo peeminetā lugā ne Latweeschu dsihwe nedf karakters manams. Es ne-esmu redsejis, ka Baltijas mescha fargi sohbinus nefatu, bet peeminetā lugā mescha fargam wajaga sohbinam jahnds buht. Bes tam luga mudsch ar puskohkalehzeju nosaukumeem tā: „burfcha,“ „enderecht,“ „preileene,“ „dubults“ un dauds ziteem tahdeem, preeksch tureem Latweeschem netruchtst nosau-kumu. „Trihs tehwi weenā reisā“ ir gan drusjin labaka, bet tomehr tā ari ir pee Latweeschu wahjakahm lugahm peefkai-tama. — Pehz teatera bija danzofchana. Wifs isgahja kahr-tigi, glihti un gohdigi, kaut gan man turpu zelojohht bija no dascheem jadsird, ka tur krogga weetā nebuchchoht nekās tei-zams buht. Teatera isrihkotajeem issaku par to jautru wakarū, kuru lehti ne-aismirisfchu, firfnigu „paldees“ un wehlohs, lai fchi teatera israhdischana nepaleef peeminetā weetā pehdiga reisā, jo kaut gan no dascheem teatera pretneekem jadsird nepatif-schanas un fajmo-fchanas, tad tomehr tahdu ir wairak, kas atsiht, ka teaters ir derigs lihdselis pee tautas attihstischanahs un gohdigas fadsihwes; tikai wajaga labakas lugas iswehle-tees, „Muhkitis,“ „Wifs naw seltis, kas spihd,“ „Muzineeks un Muzeneeze,“ „Bafchu audsinats“ un daschas zitās. Pa-teizohs ari Aohsities kungam un kundsehm par laipnu usnem-fchanu.

Lappas Mahrtinsch.

No Witebskas gubernijas. Tas jaw zeen. lasitajeem deef-gan sinams, ka pee katoleem „Swetschu deena“ ir leela sweht-deena. Schini deenā wini tad leelā pulkā brauz us basnizu un katrs sinams grib ari basnizā eefschā tikt. Tā schogad eefsch Preilu muischas basnizas bija par swetschu deenu lohti dauds lauschu un te notikahs tahds nelaimigs atgadijums: no basnizas ahra eijohht pakrita feewina pee durwim un laudis ar baru ahra eedami ziti pahr nabagu feewinu pahri gahju-fchi. Seewina tika no fawejeem, zil ahtri tas bija eefsch-jamis, peezelta un us mahjahm aishwesta. Tagad wina gut us nahwes gultu un wahja zeriba, ka zelfees. Schim behdigam notikumam peeleeftu weenu breefnigu notikumu kahrt, kas Wi-tebskas gubernija notizis. Gesch tureenas mescheem dsihwo dauds lauschu, kas meschus zert un semi eetaija un us tahdu wihfi dohma tur fawu maift ehst, kur ari dauds mahjinās jaw ee-taifitas. Weenā tahdā masā mahjinā dsihwoja wihrs ar fawu feewu, weeni pafchi, bet nemeerā. Weenā reisā wihrs fawu feewu eelizis dsirnu lambari zeetumā un tur trihs deenas li-

zis tai nabadsitei palikt bes ehfchanaas, un tad kad laudis ahra no zeetuma, tad dewis ar wahli par galwu un kad pakritufe pee semes, tad ar nafi fabadijis, un ar iskapti wehderu pahrgreestis; tad eewilzis meschā un ar lohkeem apkrahwis, kur ne-weens nebuchtu redsejis. — Bet ta firds apfina nedohd meera. Winsch gahjis tuhdaalin pee fawa basnizas-kunga, un gribejis grehku atlaischanu dabuht, un tā jaw pee katoleem tas ir, kad wineem fawu noseedsibu waiga stahstihht, tad winsch sah-zis wifu isstahstihht, kas winam ir notizis ar feewu. Basni-kungs drihs peefauzis zilwekus, kas noseedsneeku lai fanem un teefahm nodohd. Bet kad nahjis pee pahrlausischanas, tad islizees neprahdā, tā ka tagad ir nodohhts ahrtes ismekleschana.

J. Graubinsch.

No Behterburgas. Uniwersitetes jeb augstskohlās teef is-rakstiti jautajumi (usdewumi) pahr sinatnibas- un mahzibas-leetahm preeksch studenteem, kas lai us mineteem jautajumeem zaur garakeem raksteem atbildi dohd. Kas no studenteem to wi-fulabako rakstu pahr kahdu jautajumu farakstijis, tas dabuhn gohda-medali. Schini gadā par fawu rakstu nopelnija selta medali Behterburgas uniwersitetes students J. Grofswalds is Widsemes, kas teefas sinaschanu (jurisprudenziju) studeere. Wina raksts bija farakstihhts pahr „Ihres kontraktehm pehz Rohm-neeku teefas.“

No Podolijas sino Rijewas (Kreewu) awifes pahr konter-bandes buhschanu un pahr kahdu no tam iszehlfuchohs afi-nainu notikumu Gokodokas meestina (pilssehtina) netahfu no Austrijas rohbeschahm. Schini meestina jaw no ilgeem lai-keem schihdi ar konterbandi andelejahs, tā ka gandrihs wisi schihdi, kas minetā meestina usturahs, tikai no konterbandes an-deles fawu pahrtiku dabuhn. Schi nebuchschana gan bija wi-feem tur finama, bet neweens ne-eedrohschinajahs to waldbai sinamu dariht, jo schihdi tad atreebahs, waj nu tahdam siaw-dewejam usbruldami to breefnigi fadausija, jeb waj tam mahju aisdedsinadami. Te beidsohht it netihschus wifa fchi konterban-des buhschana nahza pee gaismas. Rohbeschu ustraugi, no weena wirfneeka waditi, dsinahs konterbandei pafat un to fajneedsa Gokodokas meestina widu. Wini gribeja konterbandi atnemt, bet te fastrehja leels pulks schihdu, kas nelahwa konterbandi atnemt, ar waru pretodamees. Lai gan rohbeschu fargeem bija sohbeni un revolweri, tomehr wineem bija eewainoteem ja-attahpjahs un palihgi few jarauga. Pehz kahda laika wi-neem nahza saldati palihgā, weens schihds tika nokauts un da-schi eewainoti. Zaur fcho kaufchanohs iszehlahs leela ismekle-fchana. Teefa nofpreeda, ka tee leelakee dumpineeki japeeleef pee strahpes-darba un kahdi 40 aissuhdami us Sibiriju. Dauds no pilssehtina eedsihwotajeem baididamees, ka neteekoht par wainigeem atrasti, aishahjuschi pahr rohbeschahm us Austriju. Wifa pilssehtina tā ka isphstita. Tur ir 2 rohbes saldatu eelikti un eedsihwotajeem uslihta strahpes maksafchana kahdi 5600 rubtu. Efoht preekschā likts, waj nederetu, ka wifus pilssehtinas eedsihwotajus no ta apgabala isfraiditu un us tahdu wihfi reis konterbantēs nebuchchanu isnihzinatu.

No Benjas. Seema pee mums fahkahs agri, jaw pirmās deenas Nowembera mehnesi bija sneegs ar falu, bet lohti nepastahwigi. Pahri deenas fala, tad attal atlahdahs, te attal sneegs — te attal fala — u. t. j. pr., bet no seemas sweht-keem pastahwiga seema, ne wis ar stipru falu, bet ar beesu sneegu. Wifstiprakais fals bij lihds schim 17 gradus, un tā bij jaunagada eefahkumā. Sneegs fahniga lohti dauds, ja

tif dauds, ka stipram dšesu kumelam bija dasčas deenas leeli kaweiki zaur to zauri rautees, un pee tam wehl daschi ziti kawekli jaunā zela atgadijās. Tā par prohwi: zits ne waren leels tilts eeluhša, u. t. j. pr. Ihpafchi Zanwara mehnefcha beidsamā pušē seemas zelfch ar mehrenu šalu ir lohti labš, tapat uš lauķeem kā pilšfehā. Pilsfehneefceem ihsti patihkama tahda seema: naw leels fals, un zelfch labš. Ihpafchi talabad, ka semneeki labā zela beefchi ween eebranz pilšfehā, tur šawas prezes wineem lehti pahrdohd — jo šaprohtama leeta, jo wairaf eebranz, jo lehtafa ir preze. Maife ir lohti lehta, tif malka turahš pee šawas wehrtibas. Par weenu tšchetwertu rudšu (1 tšchetwert = 3 mehreem) malka til 3 rubl. 50 kap., ausu 1 rub. 20 lihds 1 rub. 40 kap. Meešchu wehrtibu newaru peedoht, jo to tē naw, un tapat kweefchu. Gata ari naw dahrga, mahrzina wišu labafas wehrtibu galas malka lihds 8 kap. Malku, to teiz dahrgu. Par kubik aši behrša malkas lihds 9 rubl., preedes lihds 8 rubl. un jaukta malka, preedes, apšes, ohsola lohpa, 7 rubli par aši. Waj naw lehtums? Bet pee wiša fchi lehtuma ir deesgan nabagu, deenas sagti un blehšchi redsami; tā Penšas šwehrintatā aprināka-teešā gandrihs katru deenu tohp tahdi noteefati, sinams katriš, kā to pelnijiš. Tā fcho nedetu, tika wairaf zilweki noteefati gan par sagšchanu, gan par laupišchanu u. t. pr. Par nabageem, jeb tairni fakohd, „deenas jagkeem“ runajoht, newaru leegt, ka tē ir lohti dauds. Tā par prohwi es redšu šawā mahjokli, pee šawahm durwim, daschu deenu lihds trihs wasankus. Apšfati wihru labi, ir wefels šipriš zilweks. Ir wihteets, teiz ka šeewa miruši jeb behrenu dšemdejuši, luhds naidu waj nu preefch paglabafšchanas jeb preefch behrna kristiŃchanas u. t. pr. Šeewa atkal teifdamahš, ka nejaufchi atraitne palikufe, luhds preefch šwezehm, bet tad eedohd, tad lai til paškatahš, teefcham uš krohgu prohjam.

Šche flahd peelikšim kahdus notikumus, kas uš šiwju-ehšchanu šihmejahš pa gawenu-laiķu. Gawenu-laiķā, kā jaw šinams, galu ne-ehd, bet tai weetā šiwis. Kad nu tahdas gawenu deenas pee-ee, tad lai glufchi nebuhtu beš aišdara (pawalga), eet un pehrš šew šiwis, kuras Penšas tirgotaju bohdes lohti dauds atrohnahš. Gan šchahwetās, šahlitās, ari dasčas, ihpafchi seemas laiķā, tā kā kertās, ne šchahwetās, ne šahlitās. Šchahdas šiwis teel Wolgas leelupe kertās, un tad no Saratowās, jeb no Samaras pee mums atwestās, un ihpafchi dauds, jo pee Penšas naw nekahda leelafa upe turumā, beš ween diwas mafas — Pensetta un Sura. Šchihš teel no muhju Kreeweem pirktās un ehstās, gan šchahwetās, gan newahritās, gan wahritās gan zeptās u. t. j. pr. Sinams, šchahwetās pa leelafai datai newahritās, ari wahritās, to supu kura tahš teel wahritās, ari ehd. Zaur šchahdahm šiwim ir dauds zilweki šlimi palikušchi, un ari daschš labš nomiris. Bagahjušcha gada eefahkumā ir wairaf zilweku nomiruschi. Tohp šiwis wahritās, pahhd, pehz ne ilga laika šaslimst, un ja tuhda pehz ahrties un wina padohma neprašā, par kahdahm štundahm jaw uš šalmeem. Tahda ahtra miršchana tika polizijai šinama, kura pee mums deesgan ušmaniga un pehz kahrtibas ruhpejahš. Tuhdal tapa šiwis un lihki zaur ahrtiehm iŃluhloti un pateefi atrastš, ka dasčas šiwis, gan wahritās, gan newahritās ehdoht ir nahwigās. Tā par prohwi: laba leela šiwš, ko šanz par „belugu“ (Белуга), tad „aŃtrina“ (астринна) un wehl zitas. Ihpafchi tā šauktās šarkanas šiwis efoht šahdigās. Winas gan naw til šahdigās, ka ne-

maf newar ehst, bet jafin, kā tahš šagatawotas. Winas waijaga papreefchu wairaf reifes nomafgahd, tad wahriht, tad atkal to supu noleet, un atkal ar auŃtu uhdeni ismafagahd, — tad war šagatawoht kā grib — un beš raisehm ehst. Polizija fcho eewehrodama, lika tuhdaļ pee wišahm ehkahn un Ńabeem, namōš un kehōš, u. t. j. pr. ŃludinaŃchanas un pamahziŃchanas peefiŃt. Šaudis eewehroja ahrties un polizejas pamahziŃchanas un ŃludinaŃchanas un ahtras nahweš un ŃalimŃchanas no šiwis ehŃchanas nebija wairs manamas. Tē atkal Dežembera mehneŃi wežā gadā, kahdi bij polizijas preefchraŃtus par galwu laidufchi, un šiwis pehz patiŃchanas, neluhkodami uš polizijas preefchraŃsteem, ehduŃchi — dabuja ar šawu dšihwibu aiŃmafahd. Tā kahds laulahts pahris, ne no semneefceem, bij wakarā šiwis ehduŃchi, wihs it labi eefohdis, pehz kahdahm štundahm šaslima, un ari drihs jaw bij uš šalmeem; šeewa, kura družin til bij ehduŃchi, ari šaslima un nomira. Polizeja atkal to redšedama iŃdewa Ńingras pawehles — un lihds šchim naw tahdas no šiwju ehŃchanas zehluŃchahš miršchanas dširdams. Šeen. laŃitajš warbuht jautahš: „kalab tad Ńchihš šiwis ir til nahwigās?“ Uš tam tew newaru Ńlaidru atbild doht, bet Ńchahdu: Ahrties tahš ismekledami ŃpreeŃch tā: šiwis efoht pateefi nahwigās, bet zaur kam, to newar ihsti Ńinaht — pa datai Ńchihš šiwju Ńugas jaw eefohd družin Ńlahdigās, jeb no ilgas ŃahweŃchanas magasihnēs un nelabi Ńagatawotas efoht giŃti peefawinajuŃchās. B. Graubinjch.

No MaŃiawas. Dureenas Wahzu awiŃes Ńiko pahd kahdu leelu Ńahdšibu, prohti tam kaufmanim KufŃchuminam tika iŃ bohdes iŃŃagta wina ar Ńtiprahm kehdechm un leelahm atŃlehghahm apŃŃiprinata naudas-lahde ar 85,000 rublu. Kahdas deenas pehz tam naudas-lahdi atrada MaŃkwas upi, bet Ńinams uŃlauŃtu un tuŃŃchu. Tas Ńahdšibas meistarš bija bijis kahds tehwinŃch ar wahrdū Golikowš, bet polizeja weli nopublejahš winu šawā rohkā dabuht. Tē preefch kahdas nedelas tas newiloht polizejas rohkās nahza. Golikowš ar diwi beedreem bija nodohmajis ušbrukt milioneeram Kartafchewam, tas ir, wina naudas Ńlapim. Golikowš ar šaweem beedreem bija neŃahlu no Kartafchewa nama noŃtahjees, uš iŃdewigu laiķu gaididams, kad Kartafchewa nama dworniks aifeefchoht. Kad nu dworniks ar šawu brahli eegahja trakteeri un tur noŃehdahš tehju dšert, tad Golikowš atŃahja šawus beedrus pee wahrtieem par Ńargeem un patš uŃgahja pa trepi Kartafchewa dšihwohli, kur durwis ar muhkiŃeeri atŃlehdsja un tā notika pee naudas-Ńlapja. WinŃch nu mehginaja ar dšelŃŃtangu dšelŃŃdurwis uŃlauŃt un lai gan wiŃus šawus Ńpehkus Ńanehma, tad tomehr nepaŃpehja durwis uŃlauŃt. WinŃch nu Ńteidsahš šawus diwi beedrus palihgā Ńaukt, bet ahtrā eedams winŃch Ńatika dworniku. Par laimu Golikowš bija šawu dšelŃŃtangu atŃahjis pee naudas-Ńlapja, jo žitadi winŃch buhtu dwornikam nuti aiŃdarijiš. Dworniks Ńauza brahli palihgā un wineem abeem iŃdewahš Golikowu Ńakert, kas ari neleedsahš, ka gribejis Ńagt. Polizejai nodohšs Golikowš eefahkumā teiza, ka winu Ńanzohd Šwanowu, bet tahtaku ismeklejoht atrada, ka winŃch bija tas Ńen jaw mekletais Golikowš; beigās winŃch ari iŃteiza, ka winŃch pee KufŃchumina Ńahdšibas tas iŃdaritajš bijis un no teem 85,000 rublu dabujis 10,000, bet ko winŃch jaw tagad efoht iŃtehejis.

Ahrtieemš Ńinas.

No Wahzijas. Pret to iŃgahjuŃchā numurā peemineto pahweŃta rakŃtu pee PruhŃijas biŃkapeem tagad ir iŃŃazijuŃchi šawu

pretoschanohs tee tautas weetneefi, kas peeder pee katolu tizibas. Schihs pretoschanahs raksts skan tā: „Mehs wifadi pretojamees, ka Bahzu walsts un Bruhsijas jaunee basnizaslikumi ir tahdi, kas no Deewa nolikto basnizas nogrunteschanu pilnigi apgahsch un bislapu ne-aisteekamas teesibas pawisam isnihzina, un meh's preti stahjamees 1) pret wifceem pahwesta raksta isfaziteem wahrdeem, kas walsts augstibai, nogrunteschanai un pastahweschanai par skahdi, it ihpafchi 2) pret tam, ka pahwests tohs pehz waldischanas likumeem kahrtigi eezeltohs likumus nosauz par nederigeem. Meh's turpretim esam pahrlcezinati, ka katolu tiziba katram katolim pawehl, ka winam buhs wifus kahrtigi eezeltohs walstslikumus atsiht par ihsteem likumeem un teem paklausihst. Ta sawas dohmas pret pahwesta rakstu isfazidami un walsts teesibu preel'sch basnizaspolitikas likumu islaischanas par pilnigu atsihdami, meh's usaizinajam wifus pee muhsu dohmahm peestahdamohs katolus, kas sawu tehwiu nihl, lai pee muhsu pretoschanahs peebedrojahs, ta ka zaur to saweenoti meh's waram schirtees no teem katoleem, kas pahwesta eejaul'schanohs walsts-teesibas un taisnibas cerauga par taisnu.

Brihwprahtigais bislaps Reinkens isgahjuscha nedeka ari islaidis rakstu pret pahwesta rakstu. Ar teem wahrdeem: „Deewu buhs wairaf klausihst nefa zilweku,“ fahldams Reinkens ranga ar Kristus wahrdeem peerahdiht, ka Kristus sawu basnizu negribejis saweenohst ar laizigu waldbibu un ka basnizas aistahweschanai zaur winas preel'schneekem wajagohst pawisam zitadai buht nefa laizigu walstu waldischanai. No tam Kristus nekur ne-efohst fazijis, ka wirtsfemes wajagohst buht kahdam Deewa weetneekam (ka par prohwi pahwests), kas to augstako gohdu janemoht un tahs augstakas pawehles islaischoht. Kas basnizas leetu grib aistahweht ar laizigu sohbeni, kas winu (prohti basnizu) isphosta. „Ta ir weena isdohmaschana bes kaut kahda pamata,“ ta Reinkens faka, „un ta stahw preti fwehteem raksteem, ka Rohmas bislaps (ta winsch pahwestu nosanz) teizahs to waru no Deewa dabujis, ka winsch warohst keisaru un kehniinu, walsts un likumu warai rohbeschas likt, un ka winsch warohst nosazihst, kureem likumeem jaklausohst un kureem ne, un turklaht wehl, ka winsch (prohti pahwests) pehz sawa amata peenahkuma warohst pawehleht kahdas tahlas walsts pawalstneekem likumu nepaklausibu un wifceem katoteem eeteikt, ka tee likumi (prohti jaunee basnizaslikumi) nederohst. Ta ir zilweku pahrgudriba, kas Deewa fwehtumu grib tikai Rohma dabuht un ta ir pagahnu buhschanu, kas Deewa fwehtumu tikai weenam zilwekam peeschir. Tahlaf runadams Reinkens sawa raksta faka, ka Jesus mahzihis, ka laizigahm waldbihahm wajagohst buht pilnigi fwabadahm, ka ari apustuli bislapeem ne-efohst atlahwusch, pehz laizigas waras un waldischanas dsihtees. Pat tanis laikds, kur breefmigee Rohmneeku keisari (pagahni) Liberijs un Nerons walddijusch, ari tad apustuli nosaufusch laizigo waldbibu par tahdu, kas no Deewa nolikta un kurai japaklausu. Walstslikumus apustuli nekad ne-efohst pahrraudsijusch neds ari pahrbaudijusch; wini arweenu efohst atgahdinajusch, ka likumeem wajagohst paklausihst. Gan ir kristiti zilweki fwabadi, bet wizu fwabadiba sihmejahs us tizibas buhschanu. Swabadibu leetatu tauneem darbeem par labu, jo us fwabadibu atfauldamees gribetu pawalstneekus dariht nepaklausigus waldbibai un winas likumeem.

No Londones. Tai 11ta (23sch) Februari tika notureti

fwehtli jaunam prinzim Napoleonam (bijuscha Franzijas keisara Napoleona III. deklam) par gohdu. Prinzis preel'sch nelga laika sawu mahzifchanahs laiku beidsa kara-skohlā, un tahpehz tad minetee fwehtli isrihloti. Us scho fwehtku deenu bija dauds to weefu janahkusch, ta ka tikai eeluhgtohs weefus ween wareja pee dalibas-nemjchanu peelaist. Pulksten 7nds prinzis atnahza un apfehдахs pee gohda-maltites galda presidentam generalim Daguilaram, pa labu rohku. Ra jaw tas mehds buht, ta ari te pee maltites tika wefelibas usdertas un runas turetas. Minetais generalis Daguilars, ka fwehtku preel'schneeks, usdeshra wefelibas prinzim Napoleonam. To daridams winsch sawa runa peemineja print'scha labu ekfameni, to tas Bulwitschas kara-skohlā mahzibu beigdams nolizis, un tad sawu runu ar tahdeem wahrdeem beidsis: Beigas newaru atstahst sawas dohmas ne-isfazitas prohti, kahda nahkamiba ari muhsu augstam weefim buhtu nolenta, tad tomehr winsch nekad to laiku nenoscheklohs, ko muhsu tehwijas (Anglijas) kara-skohlā pawadijis.“ Us tam prinzis Napoleons peezehlahs un atbildeja, ka winsch pateizotees presidentam par teem sirfnigeem wahrdeem, ar kureem tas winu apfwezinajis, un ka winsch zeroht, ka Anglijas artilerijas (eelgabalneeku) wirfneeki winu ari turpmak la sawa starpa peederigu eeraudsifchoht. Tad sawu ihju runu beigdams fazija, ka winsch nekad tohs diwus gadus neaismirischoht, ko winsch winu skohlā pawadijis, un to arweenu few par gohdu atsihchoht, ka efohst pee winu pulka peederejis, kam tahds dsihweslikums: „Wifur kur taisniba un slawa muhs wed.“ — Pehz tam wairs nekahdas runas netika turetas neds wefelibas usdertas, bet weefi wehl ilgi palika lihgmni lohpa.

Wahr gohtws-lohpu lohpschannu un audseschannu.

(States N 6 Beigums.)

Mehs asinam, ka tagad tikai wehl ta prasichana war buht: ka gohtws-lohpu audseschana jawairo un japahrlabo? Pee tam atradam, ka tee eerohtschi, ar ko schis mehrtis japanahk, ne wis no ahreenes, ne zaur fiveschu palihgu, no Waldibas woi leel-gruntneeku pufes, jagaidami; bet weenweenigi lauschu fainneeziba pajcha meklejami; tahlaf, ka schee eerohtschi nepastahw wis eel'sch tam, ka fainneezibas kapitals us wifu wihsi papreel'sch japawairo, bet ka lauku- un plawu-augli jo derigakt ar laika-garu faetohs un pehz schi laika prasibahm taptu isleetati, kas ir: nauda pahrwehrtiti. Schi atsihichana ir, ta fakohst, muhsu temata (rakstu jatura) fwarigais widus, ap kuru wifa tahlaka ihweschana un peerahdischana greeschahs.

Tee lohsti stipri maldahs, kas zere, ka weenteesigs, nemahzihis, wezds eeradums nogrimis semneeks ar to mahzibu un fapraschanu ween, ko strahdadams pats un no tehwa wai fainneem cemantojis, jaw efohst pilnigs semneeks, kas faproht wifu, kas winam jafaproht un kam it nefas wairaf netruhkstohst, ka pilns naudas maks, leeli lauki un labas plawas. Sinams, kur wifas schihs trihs leetas lohpa, tur gan wairaf gudribas naw wajadsigs, ka peenemt laudis, kas strahda, kamehr pats sawu laiku kaut la pawada. Bet gekis war ari pilnu naudas malu istufchoht, laukus noplizinaht, labas plawas nogauht un wifu fainneezibu isphosihst. Ta tas daudsreis hijis un buhs wehl: ko tehws sakrahjis, dehs istehre. — Bet la, kad mas naudas, flitti lauki, leela arente, wahjas plawas; kad japuhlejahs, jadohma, jagrohja galwa un japrehkina us to smalkako, tahda wihse warchs nahkt zauri,

ar lo wairaf pelnas, uf kuru leetu war wairaf ifdoht un kur atkal ifdohfchanas japamafina x? Wai tad ari peeteel ar to, lo mahzjahs no tehwa, kad wehl bija lehta arente, dahrga labiba, lehts fweests, lehti strahdneeki; wai lo nofkatahs no kainina, kam warbuht labafi lauki wai plawas, mafakas ifdohfchanas preefch faines un familijas, kam truhkumá warbuht kahds it drohfchs palihgs un iflihdsetajs x? Wai tad ari wehl geldehs ta leeliba: „ei, lo neekuá, til dauds, zil semneekam waijadfigs sinagt, to es jaw sen ifmahzjees u. t. j. pr.“? — Medseet, zeen. lafitaji, kas ta leelahs, tas it ne notahlam nenoheds, lo winam buhs nojehgt; kas ir wahjfeh, lohti wahjfeh semkoppis, un ja uf wina darifchanahm, eeriftehnm un fainneeziabas ifrihofchanahm tapat kreetni usfkatitohs, ka winfeh fin Anfin un Jehzim ufbaut, kad tee warbuht pehz grehta darba druftzia noftahjajs, gribedami ar pilnu kruhti dwaifchu eenwillt, — tad winfeh ar wifu fawu leelibu nebuhtu ne Anja ne Jehfcha wehrts. Semkoppiba ir flunfte; to lai katre leel wehrá, tad welti neleelifees. Semkoppiba ir wehl jo leelala flunfte nefa grahmatu rakftifchana, dfeefnu fazerefehana, ehlu buhwefchana x. Un tapehz? wifas fchihf flunfies dibinajajs gan tapat, ka semkoppiba, uf faprafchanu un gara ifglibtofchanu, bet winu beidsamais noluhfs ir aifween, ka flunfteeks pats if fewim un zaur fewi lo rada, tas ir: ka winfeh fawas dohmas, fawu finafchanu, atfihfchanu un ifprohwefchanu ifleetadams woi nu faweem lihdszilwekeem gara lauka lo wehl nebijufchu — jaunu — pafneeds; jeb if nedfihwahn leetahm flunftigi lo fastahda un zaur to wirs fchi lauka derigu un labu paftahda. Bet semkoppiba eewed semkoppia pafchá dabá, Deewa leelá dahrsá, kur wifs ir dshwiba; kur zilweks wairs naw meiftars, tur winfeh zaur fawu flunfti war tilai dabas fpeklus atfihf un zaur fcho atfihfchanu if tumfcha semes klehpja eemantohf, kas winam waijadfigs preefch fawa uftura. Dhtrahrt semkoppiba winu wed kará uf dshwibu un nahwi pret dabas fpefkeem, pret nelaimi, pret breefmahm, pret tauneeem darbeem un flifteem zilwekeem, pret wilfibu un krahpfchanu, pret laifa-garu un pret it wifu, kas ween zilwekam war pretotees. Sliftus neifdewigus gadus, leetu un faufumu, falu un karftumu; dahrgus laikus, flimibas, truhkumu, fliftu wahju semi; wifu to winam buhs pahwareht, apfaroht. Winam ja-ifproht neween dabas noflehpuni, bet ari zilweku wahjibas un waijadfibas, ja-andelejajs, jagudro un jatihfo, kas labafi, kas nef pelnu, kur pafpehle. Zil dauds naw jamahzajs un japuhlejajs, lihds wifus pee tam waijadfigus gara un meefas fpeklus panahl, lihds ifproht un nojehds, kas fchini leelá, pafchá darbofchanas-lauka tas labafais un riktigafais! Tapehz tad ari wihri neween augftás ffolhás mahzidamees un ftudeeredami dauds gadus pawada, bet ari wifu fawu muhfchu fchini pafchá lauka nodelde, ifdibinadami, atfihdami, jo prohjam mahzidamees un ifmekledami, wefelibu un naudu netaupidami, — un tomehr wineem beidsohf no firds dibena jafaka: wehl mums dauds, dauds truhfst no pilnibas! Scho taifnibu apzeredami nefkohlotti fehkonypji tad ari atfihf fawu wahjibu un leelmanu gekibu; bet dhtrahrt tee ari zihnefees un dshjees, wezus, preefch fchi laika buhfchanahm laifigus eeradumus atmeft un fawás fainneeziabas derigas pahrelabofchanas eeweft, kas ween til war weft pee pahrtikuma un felmedamahs labklahfchanas.

Bet kur un ka nemahzihts semneeks, kas ta fakohf pee fawa mafa semes-gabalina peefeeks, kam wahjas mahzibas deht

tilai mafas dohmu un atfihfchanas rohfechas wilftas, un kam pee wifa fchi taunuma ari tilai mafi naudafspehti, — kur un ka winfeh fmelfees to pamahzifchanu un palihgu, zaur lo lohpu-audfchana war felt un fainneeziabas eenemfchanas pafstahwigi pawairoht? Ja, kur fcho palihgu un mahzibu eemantohs ari dafchs jo wairaf gara attihfthts semkoppis, kas muhfju wezús eeradumús ufauhfinahts, ar teem apradinajees un pehz kaininu preefchfihmes ne-ufdrihftahs tohs pafchus fchaurus, lihkus un bedrainus fainneeziabas - zelus atftahf, pa kureem ari wina tehwa tehwi nefinadami alliba ftaiigaja un pilni tumfchas tizibas jeb gaischas mahnu-tizibas wifu it ka mehri eenihdeja, kas ween til zil nezil ohda pehz jaunofchanas un pahrelabofchanas.

Zil mehfs fchini leelá waram fpreest, tad ne preefch weena semkoppja newar tahdus padohmus un nofajizumus doht, kas uf wifceem laikeem un it wifur buhtu derigi un riktigá weetá. Jo laiks pahreet lehni un nemanohf, bet ari neufturoht; un ar winu mijajs wifas zilwezigas waijadfibas un eeriftes. Wifs, wifs dohdahs uf preefchu: finatniba, atfihfchana, zilweku dshwes pahrelabofchana, ja pat dabá nefas nestahw uf weetu jeb nedohdahs atpakaf, bet aifween zenfchahs uf attihfthfchanohs un pilnibu.

Tapehz ari semkoppim ja-eet ar laiku lihds; tapehz ari winfeh nedrihft ftahweht uf weetu un wehl mafaf dohtees atpakaf.

Schim muhfchigam, augftam attihfthfchanahs-lifumam japeepafe ta mahziba un pamahzifchana, lo semneeku kahrtas fainneeki augftás ffolhás naw fmehlfufchi un lo tee ari ne-eepehji fmelt if mahzibas grahmatahm. Semneeka liktens ir darbs. Winfeh peepilda teefcham un pilnigi to paradihfes pawehli: „Tew buhs tawu maifi ehft ar fweedreem.“ Tapehz winam naw walas nodarbotees ar dshf fadohmateem gareem rakfteem, un jauninam buhdamam — tehws to nefpehja ffolhá fubthft! Ne weená, ne ohtrá weetá winfeh naw wainigs. Bet lo lihds gaudahf un waimanaht par nefinafchanu un nemahzibu: jamahzajs, tad finahs. Ka? Ja, ka: fchi jautafchana lihds fchim dafcham galwu grohftia un laufija. Waj mehfs to ee-fpehfm pilnigi atbildeht? Ari mums no firds dibena jafaka: wehl truhfst dauds, dauds no pilnibas; bet jamehgina, japuhlejajs, jazenfchahs, jadohma un jamekle, tad warbuht panahf-fim — kad ar ne pilnibu, tad tomehr tahs riktigahs pehdas, kas aifwed uf riktigu zelu.

Derigus padohmus, kreetnas pamahzifchanas uf derigu wihfi semkoppji war fmeltees.

1) No labahm ihfi un fapratigi farakftitahm grahmatahm un kreetneem, ihpafchi preefch semkoppibas ifdohfteem laikrafsteem, par lo zita reifé runafim. 2) Zaur dshwuw preefch-fihmi.

Sche peeder: a) semkoppibas ffolhás (weena tahda atrohnahs Kursemé, Bez-Sahf) un b) preefchfihmes-fainneeziabas, prohti tahdas fainneeziabas, kuru noluhfs ir, pehz finatnibas un ifprohwefchanas panahfkumeem laudim pafneegt pamahzifchanu un ifplatihf kreetnu, riktigu finafchanu fainneeziabá. Tahdas preefchfihmes-fainneeziabas jaw atrohnahs Pinu-semé, un kahdus angfus tahs tur nefufchas, to waram redfeht if tahm finahm, lo lafitajeem muhfju rakftá jaw eepreefch pafneediam.

Nefas naw til derigs preefch kahdas mahzibas wai finatnibas ifplatifchanas un peenemfchanas, ka preefchfihme. Tá behrni peenem aifween fawu wezaku, audfetaju wai ffolhotaju ihpafchibas ifturefchana, runafchana, eefchana x. un nemaft

naw netaisni, kad us scho leetu sibmedamees un no behrneem un wiinu wezakeem runajoht daschlahrt jaka: ahbols nekriht taklu no lohka. Jo ko pats ar fawahm azimi reds jeb strahda, tas eespeeschahs dauds dsilaki atminä un to faproht dauds labaki netai ko tilai zaur zita wahrdeem jeb is raksteem dabu knaht. Tapehz tab ari jaw wezi buhdami, kad jaw daschu labu floblas mahzibu fen aismirfufchi, mums wehl pilnigi peeminä wisi tee masi un neezigi gadijumi un notikumi, to behrnu gaddos peedfihwojufchi. — To paschu war faziht no tahdahm fainmeezibahm, ko jaw minejam: wifs, ko tur reds un mahzahs, eespeeschahs dsilaki atminä un nekad wairs ne-issubd, kamehr daschas mahzibas is zita mutes un is grahmatahm pa weenu auzi eefschä, pa ohtru ahra. Bes tam no tahdahm fainmeezibahm zetahs preeksch fainneekeem ari daschi ziti labumi: wini is tahm dabu par lehtu malfu labas, derigas fehklas, jo labakas lohpu-fugas x. Teescham, mehs semkohpiba un pahrtikumä buhtu dauds, dauds taklaki, kad tahdas fainmeezibas pee mums jaw jenat buhtu eeriktetas.

Tadeht ar leelu preeku isgahjufchä gada faehmmam to jinu, ka Kursemes zeenigs un augsti gohdajams Gubernatora lungs shehligä prahtä nodohmajis ari fawä gubernija preekschfihmes-fainmeezibas eeriktet. Teescham, laimigi tee laudis, kur augsta Baldiba neween winus aistahw un wineem isfpreech taijnibu, bet ari ar wifu spehku ruhpiigi gahda par lauschu labklahschanu un par winu garigu un laizigu attihstifchanu.

Sche naw ta weeta, isflaidroht, tahdu pretibu deht augstam Gubernatora lungam wehl naw isdeweess, scho fawu flawenu nodohmu nabagu lauschu labumä jaw ispidiht, laut gan schis nodohms muhsu shehligai un taisnai Wirswaldibai pilnigi pa prahtam. Peeminesim tilai, ka wehl arween atrohnahs mohdigi un ehrmoti laudis, kas eenihd dselsszelus un kuru smalkais deguns nepanes preekschfihmes-fainmeezibu stala-smaku. Un furai Waldibai gan naw japahriwar wezi eeradumi un tumfibas-wihru pretoschanas? Rahdas pretoschanas it wisur naw bijufchas, lihds eeweda kristigu tijibu, un kahdas pretoschanas nenoteel wehl schodeen Wahsemä no katolu basnijungeem pret Walts-waldibu! — Bet nekas, — katre zelsch us pateesibu un attihstifchanu eet zaur zihnischanohs un gaismas eeguhstifchanu!

Turpreti zeenigeem lasitajeem newaram wifs aistureht tahs sinas, kas sibmejahs us paschu no augsta Gubernatora lunga fastahditu grunts-nofazifchanu preeksch minetahm fainmeezibahm. Zaur schihm preekschfihmes-fainmeezibahm nodohmahts: 1) semneezes mahziht kreetnä, riktigä lohpu-kohpschanä un augligä peena isleetaschanä, ihpafchi fweesta un feera sagatawoschanä, 2) schinis leetas floblotajas un fainmeezibas wedejas ismahziht, lai tahs tad brihscham schis, brihscham tais mahjäs falihgst un zaur fawu preekschfihmi laudis pamahza un usfkubina us riktigu un labaku lohpu-kohpschanu u. t. j. pr.; 3) semneeku fainmeezibas lohpu-fugu pahrlaboht; 4) mahziht pahrlaboht augtu-kohlu kohpschanä un eewest labakas kohlu sortes zaur kohlu-foblu zelschanu un kohlu pahrdohschanu par jo lehtu malfu; 5) wifadas labas fehklas par jo lehtu malfu pahrdohht.

Ihpafchi ar semkohpibu schinis fainmeezibas nenodarbofees, winu leelakais noluhks ir lohpu-audschanas zelschana un pahrlabofchana. Sainmeeziba ir weens preekschneeks; wina tohp pahrwaldita no ihpafchas aprinka-komitejas, pee kuras ari pagasti nem dalibu zaur weetneeku fuhstifchanu. Pahrschihm

komitejahm stahw gubernijas-komiteja, kam wirswaldiba peenahlahs. Tilai feeweetes is semneeku kahrtas teel par mahzellehm usfemtas; mahzibas laiks ir 1/2 gads, waj ilgaki, ka katra mahzelle eespehj. Katra no teem 10 aprinkeem, jeb masakais pa diwi aprinkeem, ja-eerikte weena fainmeeziba, kuras pirma eerikte lihds 2000 rubl. malfatu; bes tam is gada 1000 rbl. — Schi nauda janem is tahm zinsehm no ta pagasta wai magasihnes kapitala, kas pahraf ka likums nofaka. Katram pagastam pehz weetneeku fpreeduma buhtu til dauds jamakfa, ka preeksch pirmahs eeriktet lihds 2 rubl. un tad is gada pa 1 rubl. no mahjahm isnahk. Tahdi pagasti, kas neko nemakfa, nebauda ari it nekahdus labumus, kas no fainmeezibahm atlez. — Pehz kahdeem gadeem wifas malfafchanas nobeidsahs un fainmeezibas usturahs paschas zaur fewi, ta ka laudim bes it nekahdas malfas tilai labs ween no tahm iszetahs.

Kad scho projektu jo gruntigi apluhko un pahrdohma, tad newar leegt, ka tas dsilki un gruntigi isdohmahts un jalikts. Tahs isdohschanas, ko pagasti zaur schihm jaunahm fainmeezibahm usnemtohs, ari ne pa masakai dakai neisfwer tohs labunus, kas ar laiku tautas fainmeeziba no tahm zeltahs. Kad schis projekts warbuht zaur to wehl naw ispidihts, ka pagastu weetneeki winu naw peenehmufchi, tad schee ar tahdu darbu it neko zitu naw parahdijufchi ka tilai nesapraschanu jeb ari tahwufchees no tahdeem peernatees, kas waj paschi laika-garu un tagadejas wajadshas neisproht jeb ari pagastu labumu un atplaufschanu nemihl. Newaram leegt, ka wifs schis projekts stahw tuwä sakara ar lauschu wispahrigu garigu attihstifchanohs, jo it ka semkohpiba no lohpu-audschanas naw schkirama, ta ari neweena tauta ne-eespehj garigi attihstitees, kas naw pahrtikufe, kuras mantibas-awoti aisdambejufchees un tilai mas ween uhdena isdohd. Zaur preekschfihmes-fainmeezibahm ween muhsu lauschu fainmeeziba war atfelt; zaur tahm ween eespehjam pahrwareht wezus, netiklus eeradumus, kaitigas wainas fainmeeziba, kas schis dsihwibu grausch it ka kahda slepena flimiba kaulus; zaur tahm ween atrohnam to palihgu un to pamahzifchanu, kas mums wifu notahk truhkst un kas muhs wed pee laizigas un garigas labklahschanas. Zerani, ka Latweeschu ihjä laikä attihis un fapratihis augtä zeenä tureht, ko Baldiba shehligä prahtä un ar to wiflabako nodohmu winu labumä teem sneeds; zeresim ari, ka wini atmohdizees an atjehgs, ka tilai tas ir winu ihstais mihtotajs, kas ar wifu spehku gahda un ruhpejahs par winu garigu un laizigu atplaufschanu, kas pats tur augstä zeenä to muhschigu un wifsphezigu attihstifchanas-likumu un ari wineem netauj nostahtees jeb dohtees atpakat, bet tas wed fohli pa fohli us preekschu.

G. Mather,

Kursemes gub. tipogr. inspektors.

Wispahriga istahde

preeksch

industrijas-, amatneeziabas- un semkohpibas-lectahm
Zelgawä.

Pahr scho isgahjufchä numurä ihsumä peemineet un no 10ta lihdi 20tam Juni sch. g. Zelgawä noturamo wispahrigu industrijas-, amatneeziabas- un semkohpibas-lectu istahdi ir islaists raksts, kura atrohnahs pahrsch to jo plaschakas sinas. Schis raksts Latweeschu walodä tulkohts (druszin pa-ihsinahs) skanetu ta:

1) Istahde usnems industrijas- un amatneeziabas-istrahdamumus, ka ari semkohpibas-raschojumus, bes ween lohpus, un ir nolikta us to laiku no 10. lihds 20. Juni.

2) Peeteifchanas pahr iftahdamahm leetahm teef, zil driih ween eefpehjangs, pretinemas, bet wifw wehlati lihbs Imam Mai fch. g.

3) Par peeteiftu leetu peenemfchanu jeb atraidifchanu nofpreefch komiteja. Tahdas leetas, kas weegli aifbedfnamas, ta ari ihpafchi rafchojumi (iftrahdajumi), kas weegli aifdegahs jeb no uguns fargajami, war tilai pakaltaitids mudulds tift iftahditas, bet ja dalkbas nehmeji to wehlahs, tad wajjaga tahs leetas paschas, pehz lam muduli pakal taifiti, preefch appreefchanas preefcha list. Leetas, kas fliftu smatu isplahda, ta ari tahdas, kas zitahm uf iftahdes buhdamahm fabriku leetahm waretu fshahdigas buht, ir no iftahdes pawifam iftumamas.

4) Katram iftahditajam ir par ruhmi pehz fchahdeem nofazijumeem jamatfa.

a) iftahdes ehla

1. par galba ruhmi un ufleefameem telofcha rinda par kwadrata pehbu 10 kap.

2. par trofejahm gangds (no wifahm pusehm rebsamas) par kwadrata pehbu — 15 kap.

3. par ruhmi pee feenas par kwadrata pehbu — 5 kap.

b) walejas bet no augfchas apfegtas weetas par ruhmi par kwadrata pehbu — 5 kap.

c) par ruhmi flajjumā par kwadratu pehbu 3 kap.

Shre par ruhmi ir pee iftahdamu leetu eefuhthifchanas ja-eemafsa komitejas kafe.

5) Sihla ufdohfchana pahr iftahdamahm leetahm, lai tahs waretu pee peeteifchanas iftahdes ruli usnemt, ir wifw wehlati lihbs Imam Mai fch. g. eefuhutama.

6) Ihpafchas nolihgafchanas un zenu pamaftnaschanas komiteja atlaus pee lohhi eewehrojamahtm iftahdamahm leetahm jeb pee leelakas ruhmes ihrefchanas.

7) Mehbeles, dahrja-eeriktes, shahdi, ta ihpafchi tahbas leetas, kas komitejai preefch bruhfeschanas un ifpufchlofchanas teef atlaudas, teef bef iftahdichanas-maffas peenemas.

8) Ir atlauds, pee fabriku- un amatu- iftrahdajumeem ari peelift klacht to materialu, no lam tahs taifitas, titlab ne-iftrahdatu ta ari puftrahdatu materialu, bet wajjaga til dauds buht, zil preefch appreefchanas un ifprafchanas pee leetu fagatawaschanas wajjadfsgs.

9) Iftahditaji, kas sawus rafchojumus uf ihpafcheem galdeem, ihpafchds flapjds jeb ar ihpafchu ifpuflofchanu grib iftahdiht, to war dariht uf sawu rehftinum. Tapat ari ar ehdamu leetu eerikteh m eefch iftahdes ruhmes, bet ehdamo leetu, konfektu, dshreenu u. t. pr. iftahditajeem, kas tahdas eeriktes (Kofthallen) nodohmajufchi eetaifht, wajjaga tamdeht ar komiteju shlati aprunates.

10) Peeteiftu iftahdamu leetu eefuhthifchana fahlahs no 10. Mai lihbs 25. Mai wifw wehlat.

11—15 (pahftnahts). Sanemfchana noteef uf iftahdes plaji. No ta laifa, kur leetas fanemas, tahs shahw sem komitejas ruhpi-gas uftraubifchanas. Kad tahda flahde noteef, tad komiteja par to atbild. Iftahdamas leetas war tift pret uguni apdrohfchinatas. Katra iftahdama leeta dabuhn numuru. Kad lihbs 25to Mai peeteiftas leetas naw eefuhthitas, tad komiteja to preefch lam eenemto ruhmi war zitam ifihreht.

16—19 (pahftnahts) Iftahditas leetas no iftahdes weetas wifw wehlati ja-aifwed lihbs 28. Juni. Kas no iftahditahm leetahm neeteef tai 10. Juni atpakal atrafstas, teef iftahdes-kafei par labu pahrdohdas. Suhthifchana, iftahdichana, eepalafchana un aifwefchana iftahditajam peekriht. Iftahditajeem, kas paschi to negrib ifdariht, war zaur komifionareem Jelgawa, teem lungeem Liffop un beedri un J. J. Haase to ifdariht. Tahs leetas, kas pa iftahdes laifu teef pahrdohdas, teef ar weenu zedeli apfihmetas.

20—23. (pahftnahts) No tahs naudas, kas no pahrdohdahm leetahm fanahlfufe, iftahditajeem janobohd 5 prozentes iftahdes-kafe.

Pee iftahdes-komitejas peeder fchee 10 tungi: Jelgawas birgermeisteris J. Schmidt, (komitejas gohda beedris). Gimnastijas wirsftohlotajs H. Seefemann, (komitejas presidentis). Adwofats A. v. Magnus, (komitejas wihze presidentis). Waldifchanas sekreters A. Liewenthal. Fabrikants H. Nikolai. Sudraba kafejs G. Dannenberg. Rehneeku meistars A. Fischer. Privat architektis A. Wittgen. Apteekers J. A. Helmsing. Kaufmanis G. Trampedach.

Rihga dimd!*)

1. Rihga dimd! Rihga dimd!
Kur to Rihgu dimdina?
Tralala, tralala,
Kur to Rihgu dimdina?
Beedribā, kur atkal fwehtā,
Kur to Rihgu dimdina,
Tralala, tralala,
Kur to Rihgu dimdina.
2. Rihga dimd! Rihga dimd!
Kas to Rihgu dimdina?
u. t. pr.
Widsemneeki, Kursenneeki,
Un tee paschi Rihbfeneel'.
u. t. pr.
3. Rihga dimd! Rihga dimd!
Kā to Rihgu dimdina?
u. t. pr.
Rihgu nesohht asohhtē,
Pehterburgu padusē.
u. t. pr.
4. Rihga dimd! Rihga dimd!
Tā to Rihgu dimdina.
u. t. pr.
Tautas dehleem atjahjohti,
Staneht flani sohventin.
u. t. pr.
5. Rihga dimd! Rihga dimd!
Tad til Rihgu dimdina.
u. t. pr.
Sajahjuscheem bahlelineem
Peescheem kalli fahbazin',
u. t. pr.
6. Rihga dimd! Rihga dimd!
Tad til Rihgu dimdina,
u. t. pr.
Leeli, mafi, weji, jauni,
Wif paschu bahlelin'!
u. t. pr.
7. Rihga dimd! Rihga dimd!
Lai ar kreetni Rihga dimd.
u. t. pr.
Tautas meitai pirfchu rohtu,
Wihgsulotu wainabstā!
u. t. pr.
8. Rihga dimd! Rihga dimd!
Lai ar Rihga flant dimd.
u. t. pr.
Saberetu, farunatu,
Pahrwedifchu sehtinā.
u. t. pr.
9. Rihga dimd! Rihga dimd!
Nu til Rihga flani dimd!
u. t. pr.
Peesit peeschus, sadur glahses,
Dfer uf laimi Latwojai!
u. t. pr.

T.

Wifejums.

Isgahjuscha numura tai bseefma „Kronwalba Altim“ weens wahrs pahrdrukahs: ir drukahs: „ihstais gaismas wadonis,“ bet jalafa: „ihstais gaismas waronis.“

*) Sazereta un dseebata uf Rihg. Latweefchu beedribas 7ieem gada fwehtfeem.

Atbildedams rebaltehes Ernst Blates.

Sludinaschanas.

Sala laita pee asfaltu troittuaru tihrišanas, asfaltis nereti ar dselju cerohsthem apstahdehtis teel. Mahju fainneeki lohp tadeht usajinati, tahdu tihrišanu til mihssta laita isdarhti; sala laita turpreti troittuarus noslauzht un ar smiltim aplaisht. Rihgā, polizeju-waldišchanā, tai 14. Febr. 1875.

Rihgā, polizeju-waldišchanā, tai 14. Febr. 1875.
Rihgā wezafais polizej-meisters;
Oberst Reichardt.

Ta us to 7. Merz nolikta šapulze no wispabri-derigas **semtohpju = beedribas lohjekseem** preekšč Deenwidus = Widjemes netiks notureta.

„Beribas beedriba.“

Nomira tai 18. Februari šh. g. Darija Kolo-
wosky № 601/13. Preekščneziba.

Skrihwēris

ie waijadšigs Stahtenbergu pagastam (Mohjas draud-
sē). Kas šho amatu gribetu peenem, lai peetei-
zāhs ar fawahm leezibahm 7. Merz šh. g. turpat
pee pagasta-waldišchanas.

Stahtenbergu pag.-wabd., tai 31. Janwari 1875.

Weens wagare un weens mohderneeks

atrohd weetu Sallaspiis-muišā 1½ no Stohpiā-
muišas dselšzeta-stanzijas. Klāhtakas sinas dabu-
jamas pee muišas-waldišchanas.

Lannakalna-muišā, Rāmas draudisē teel weens
dahrneeks, las nedser un lam ari labas leezibas
ufrāhdamas, meleshtis.

➤ **Weens labs pozitīvs** (ehrgēles) ar
registrēem ir par 165 rubl. pahrdohdams
pee **Sacco**, leelā Fuhrmanu-eelā № 38.

Umurgas draudisē, Notenbeka muišā, tiks no
Jurga 1875 tee muišas tihrumi un plawas eelšč
masahm dalahm isrenteti, turpat ari weens trohgs
un dštrawās ar semi, weenu muhrneeta weetu un
weena laba semneeka mahja us renti seb us pahr-
dohšanas dabujamas, tā ari tee abhoku un jauni
dahrsti un lohpi teel isrenteti. Luwatās sinas tur-
pat pee muišas-waldišchanas.

Wentes weetas!

Zaur fawadu atgadišchanohs teel weena dala no
zemata isrenteta. Tihrumi labi eelohpti ar lihšču
plawahm, 6 wersti no Stohpiāmuišas dselšzeta-
stanzijas. Sinas dabujamas Stohpiāmuišā.

➤ No Palmares gipfes-ratnuwes renti-
neela teel zaur šho sinams darhts, tā
šhini gabā til dauts gipfes istausa, tā laies pir-
zējs war titt apmeerinahis. Zena turpat us weetas ir

- 1 birkawš nemaltas gipfes 45 kap.
- 1 puhrs maltas gipfes 50 kap.

Weens labi slohohs jauns zilweks, kurešč
Kreemu-, Latweefšhu- un Wahju-walodu proht, melle
us to 23. April šhi gada weenu weetu par **paqa-
sta-skrihwēri**. Adreses teel luhgās eesuhthi
apafšč P. D. Nr. 10, poste restante Bēhtis
(Wenden.) 2

➤ Swehtdeen tai 16. Februari ir us Belgawas šho-
fejas **bisama dahnu koschoka-krahga** pasau-
deta un teel luhgās pret pateizibas algu Riteru-eelā
№ 36 pee mahjas-fainneeka nodoht.

➤ Pēhterburgas Ahr-Rihgā, Lahtšhu-eelā
№ 14, netahku no Rūhlgrahwu-dselš-
zeta-stanzijas ir diwas mahjas is watejas rohtas
pahrdohdamas. Klāhtakas sinas turpat bohde pee
fainneeka **Dullin**.

Labus **ausu-miltus** par 2 rubl. 100 mahz.
pahrdohd

G. Köhler.

Belgawas Ahr-Rihgā, Leelajā-eelā № 10.

„Beribas beedriba.“

Tai 22. Februari pulkstēn 8½ watarā

weesibas wakars.

Preekščneziba.

Swehtdeen, tai 23. Februari

Latweefšhu teateris

Pawafaras beedribas namā.

Klāhtakas sinas zaur programahm.

Teatera spehletaji.

Nosagts širgs.

Tai 7. Februari tika Balmeeras-muišas Šau-
tin fainneekam pee Balmeeras Leela-trohga nosagts
weens 5 gabu wezs bruhus širgs, ar luplu asti
un luplahm, us kreiso pušt noleegtahm krehpehm ar
wifu aishugu no bruhnahm lamanahm, dšeltahm
lohku un ar misnu apstias salas. Ša labds par
šho šahdsibu waretu lahdu šinu peenest, teel luhgās
to Balmeeras-muišas-waldišchanai pateikt, bet kas
manu sagtu širgu war atpafat gahdht, dabu weenu
gohda-mafku no 33 rubteem.

30 rubl. pateizibas algas

tam, kas peenest drohšču peerahdsichanu pahr weenu
3 gabu wezu tumšču šchimeka ehreli ar baltu
šwaigsti peerē un ar masu baltu pleki wirs labas paka-
las lahjas-naga, kas tai nakti no 26. uš 27. Jan. bruh-
nās lamanās (šlāfās) eejuhgts ar pastes šihlehm ir
nosagts Dowbiszel muišā, Rāmas gubernijā Šchau-
tu kreisē, Welfschnij dselšzeta-stanzijas tuwumā.

Tai nakti no 17. uš 18. Februari tika Zarni-
was Dubnu trohgā **diwi širgi**, las ragawās aish-
uhgti, nosagti. Weens bij leels 15 **gadus wezs**,
šchimeka širgs ar lautu peeri, kreisa pakatas
lahja lihds lohjekli un laba preekščlahja lihds weh-
sti baltas, astē un krehpes tumščas un 60 rublu
wehrtis, un ohtrs **gaishcharkana wideja 9 gadus**
weza šehwe ar luplu asti un krehpehm un lehse-
neem nagerm; sedullas weeta baltas spalwas, laba
pakatas gubščā rehta no arla dubreena un 75 rubl.
wehrtis. Kas par šheem sagteem širgeem šlaidratas
sinas peenestis **Šgates** pagasta-waldišchanai (Wid-
jeme, Lehburgas draudisē), dabuhs par latru širgu

20 rubl. pateizibas algas.

P. Perchendorff,

Rakku un Schkuhnu-eelas stuhri Nr. 13.

Dabuja no jauna

ihpafchi labu **pelehtu tuhku** 110, 120 lihds 140 kap. par ohlekti,
pelehtu **beesu wadmala** is Zeitera fabrikas 75 kap. par ohlekti,
wilainu boju eelšč wisadeem mustureem 75 kap. par ohlekti,
bebra boju (šupra beesa wadmala) 110 kap. par ohlekti; is Lijohnes tagad pat pēnāhja
šihda basta-lalati eelšč šlāfsteem mustureem un leelas iswehles no 130, 150 lihds 450 kap.
par gabalu,
šihda kalla lakatinus eelšč leelas iswehles un wisadeem leelumēem 30, 40, 50 lihds 80
kap. par gabalu,
tā ari **šihdu šchlipfes**, krawatas un šchales teel arweenu gatami tureti un us pastele-
ščanu sagatawoti,
wirs-kreklis no laba šchirtina ar audella kruhtim 150, 175 kap. un 2 rubl. par gab.,
helsšini ar dubultahm audella kruhtim 65, 75 un 80 kap. par gabalu.

7 Lūhra un Jimmerthala 7 leelafais krahjums

ščujamu maschinu,

Rihgā, leelā Smilšču-eelā Nr. 7.

Šchujamas maschines preekšč strohdereem u. t. pr. no 47—100 rubl. š. u. un ma-
sakas ar rohku greeščamas par 35 rubl., tā ari preekšč fainneezehm no 15 rubl. šahohht.
Grover un Vacker, Imperial, Singer ir tohti šlāfšas strohderu-maschines. Mehš ar tahm
jau andelejamees lahduš 7 gadus un nemam tahs is tahm labafahm fabrikahm un tadeht
ari dabujahm **Wihnes** isstahde pirmo medali.

Par wisahm maschinahm mehš wairat gadus pilnigi gatwojam un peesuhmam beš
maks us pagehreschānu zena-rāhditajus ar bildehm un dohdam latram pirzejam pamahzi-
ščānu wina walodā drukatū lihds.

Lūhr un Jimmerthal,

Rihgā, leelā Smilšču-eelā Nr. 7.

No zensures atwechhtis. Rihgā, 21. Februari 1875.

Dritehtis un dabujams pee bilšču- un grahmatu-driletaja **Grut Plates**, Rihgā, pee Pēhtera krahjigas.

No polizejas atwechhtis.

➤ **Tēklahst** peelikums ar sludinaschanahm.

Krimuldas walsts-waldišchana, Rihgas kreise un Krimuldas basnizas draudse, dara zaur scho wissem sinamu, tad 1. April f. g no Krimuldas walsts magasihnes, tiks wairaksohlitajem pret tubstie flaidru naudu pahrdohti

133 tschetwertu rudsu

pa maselahn dakahn.
Krimuldas walsts-wald., tai 10. Febr. 1875. 1

No Widsemes landrahtes kolegijuma teel zaur scho sinams barichts, ka semneeku sirgu istahdischana un pahrbaudischana, pee lam ari tabs jaw sinamas pre-mijas tiks isdalitas, tiks schini gada tai 5. un 6. Juni Tehrpatā un tai 18. un 19. Augustā Balmeerā notureta.

Rihgā, Riteru namā, tai 12tā februari 1875. 2

Ea wisphari deriga semtohpju beedriba preeksch Deenwidus-Widsemes noturehs tai 7. Merz pulst. 12 Zehsis sawu sehdeschana, us kuru labi pilnigā skaitlā ainadti teel uslubgti beedribas lohjekti. Weest, zaur beedribas lohjekteem eewesti, war pee appreechanaam dalibu nemt.

! Studinaschana!

Diklu muishā tiks schogad tai 6. Merzi sirgu un wisadu kohla-teetu-tirgus noturehs, bet newis 5. April, tā kalenderē drifehts.

Te, kas gribetu tohs kuponus no Brähmias An-leihes, 1ma isdewuma Serie 03246, № 35 un Serie 03247, № 35 pirkt, jed ari tabs minetas Anleihes pahrdoht, teel usajinati peeteihtes Krimuldas draudse, Jaunas muishas Murjahn trohgā pee

A. Brihwing.

!! Zabi wehrā jaleek tabs ihstenahs duris !!

Pullstenu-taišitajs

Joh. G.

Kundt,

Rihgā,

Kalku un Smiltschu-eelas stubri, Karpowa mahja, pee atflehgas, peedahwa to leelato krahjumu pullstenu, kur katrs pehz patišchanas war iswehletees, probti: lefchas, galda un seenas-pullstenu no wisfabahm fortehm lihds ar wifu, kas turklast peeder, par lehtato tirgu, ar apgalwoschana un usnemahs wifabus pullstenu fataisht.

Wisadus buhwkohfus,

tā ari ohsola, ohscha, klawas un behrsa leetas-lohtus, ehweletus un spundetus galbus un simfes, wislabafas fortes ritenu-lohtus un dedsinamu malku pahrdoht

Jacob Dombrowsky,

damp. jahgu-dfirnawu ihpashneets, Rihgā, blafam uhdens-ftunster.

Frischas sehklas

no falknehm, pukehm, kohleem, truhmeem un semtohpju augeem peedahwa

H. Gögginger.

Beni-norahditajus Latweeschu walobā par wetti dabujami un teel bef walfas peesuhlti.

Studinaschana.

Smalkas kahrstuwes

preeksch wilas maschinu tihrischanas

ir pilnā krahjumā atrohnamas, un teel aridsan apsteleschanas preeksch maschinu kahrstuwehm; no ikweena platuma un daschadahm fortehm peenemtas un ihšā laikāzibaritas eelsch tabs

weenteesigā, wifu-wezafā un gruntigā

I.

Kedlich

Englischu

magasihnē.

W. F. Grahmann Rihgā,

sem leelfirsta Nikolaja Nikolajewitscha pasargaschanas buhdamas Smokenstas semtohpibas beedribas komiskonars, peedahwa sawā leelā krahjumā (General-Depot) semtohpibas maschineš un awamus rihfus un tura arweenu preeksch pahrdohschanas;

Sweedru arklus, arflu steles, ezeschas, sehshanas, ekfelu, tihrischanas un kulschanas-maschineš; ritenu-lohtus un ritenus preeksch linu mihshtischanas maschinehm u. t. pr.

Pastahwiga istahde Nikolaj-eelā, lihdsahs Strehlneeku dahrsjam. Kantoris: leelā Sehstaba-eelā, preti birshas namam.

Semtohpibas maschineš.

Istahdischana:

Kantohris:

Elisabetes-eelā Nr. 1.

leelā Smiltschu-eelā Nr. 6.

Arklus, ezeschas, sehshanas-maschineš, ekfelu-maschineš, tihrischanas-dfirnawas, kulschanas-maschineš ar sirgeem un damsi, is teem leelakeem fabrikeem, pahrdoht lehti

Helmsing un Grimm.

Pasteleschanas mehš luhdsjam drihjumā pee laika peesteht.

Superfosfatu un faulu-mehflus

is tabs fabrikas no

Thomas Farmer un beedra, Londonē,

peedahwa un lehti pahrdoht

Helmsing un Grimm,

kantohris leelā Smiltschu-eelā Nr. 6.

Langdale's Superfosfati

is dabujami un apsteleschanas nem preti pee

Goldschmidta un beedra,

general-agenta preeksch Kreewijas, kantohris Pils- un Rihteru-eelas stubri Nr. 1

Wisu augstākā apstiprināta
Nehwales andeles-banka

ar weenu
 nodalas-banku (Filial) Pernawā.

Grunts-kapitāls 1,000,000 rubl.

- Mušu darbošanāhs aifneedsahs uš wisuwifabahm kredites, naudas- un welfetu-darishanahm, bet ihpafchi mehš darbojamees ar:
- 1) pirtschanu un pahrdohshanu no wisadeem walstis-papibreem, akzijahm, obligacijahm un ziteem wehrets papibreem,
 - 2) naudas aishdohshanu pret drohschidu no wehrets-papibreem un prezhm,
 - 3) welfetu distontereeshanu,
 - 4) naudas- un wehrtibu-uglabashanu un pahrwaldishanu, kas priwatlaudim, teeshahm, beedribahm, jeb zitam atklahtahm eeriltehm un kafeshm peeder, pee lam beedriba ar wisu famu mantibu galwo pret ugums- un saglu- breefmahm,
 - 5) naudas-nogulbishanas pretinemschanu uš teloshu rehkinumu sem intreshu atlihdshinaschanas 4 procentes par gadu,
 - 6) naudas-nogulbishanas pretinemschanu uš nosazitu- un nenosazitu-terminu pret tam lihdsigu intreshu atlihdshinaschanu sem bankshemu idohshanas.

Schise bankshemes war uš latru naudas-jumu pahri par 100 rubl., waj nu uš lahda wahrda jeb ihpafchueeka tikt iskrastitas, un wifas teefas, atklahtas eeriktes un kafes drihtst tahs pahr kapitāla-nogulbishanu isleetaht.

Intreshu malfashana par naudas-nogulbishanu ir schim bishcham tahda:

par bankshemi Lit. A uš 3³/₁₀ procentes par gadu, tas ir 1 kap. par deenu par latru shemi no 100 rubl.,
 par bankshemi Lit. B uš 4³/₁₀₀ procentes par gadu, tas ir 1²/₁₀ kap. par deenu par latru 100 rubl.,
 par bankshemi Lit. C uš 5⁴/₁₀₀ procentes par gadu, tas ir 1¹/₁₀ kap. par deenu par latru 100 rubl.,
 par bankshemi Lit. D ar luponeem ar latra laika atkautu 6 mehneschu usfazishanu uš 5 procentes par gadu.

(Bankshemes Lit. C., kas uš 1 gadu un ilgaki ir iskrastitas, nes 6 procentes intreshu par gadu.)

Schellahst peeminan, ta tahs nupat minetas bankshemes it ihpafchi derigas preelsh kapitalu-nogulbishanas preelsh priwatlaudim, tapez ta kapitāla pasauweshana zaur tahm nelad newar noikt, jo banka arweemu ir apnehmusehs, to pilnigu kapitāli ismalfahst, uš turu banksheme iskrastita. Pasufshana, fadegshana jeb zitada lahda nosufshana uš wahrdu iskrastito bankshemu neatnes ari ne uš labdu wisst kapitala- jeb intreshu slahde, jo tahdas bankshemes, ja to wehlahs, war 6 mehneschu laika tikt mortijeretas, un banka tad ihpafchueekam idohd jaunās bankshemes uš to paschu sumas leelumu.

Mehs idohdam naudas-sihmes (Anweisungen) uš Behrburgu, Mastawu, Nihgu un uš wifahm zitam leelatahm pilsehtahm eelshsemē u. t. pr., ta ari trattes un akkreditiwus (Traiten und Accreditive) uš ahsemē. Tapat mehš distontereejam wisadus lupones no Kreemu un ahreemes walstis- un dshelz- jeku-aishdewu-papibreem, industrijas papibreem un kihlu grahmatahm ari jaw preelsh notezejufcha termina.

Mušu bankas likumi tā ari plascha isfaldroshana pahr tahm jo swarigahm darishanu nowalahm teel pajneegti bes malfas.

Nehwales andeles-banka.

S i n a

darba-strahdneekem.

Kad sneegs fahls tust, warehs pee baklu un malfas feeshanas plostds un pehzahl pee plohschanas uš Wifas upi, darbu dabuht. Japeetejabs pee Breeschu jaimneeta uš Bauflas leelzeta pee Wifas tilla. 3

Breesch weena labdariga noluhla
 (skoblas kapitāla dibinaschanas)
 tiks
 Latweeschu beedribas namā
 noturehts weens
musikaligs wafars
 ar
alegri un danzoshanu
 ohrtrudeen, tai 25. Februari 1875.

Musikas uswedumi fahlfes pulstien 8. wafara. Ge-eeschana malfas, kungeem 1 rubl., dahmahm 60 kap. Weena alegri bilete malfas 10 kap. Tikai melnās drehbes gehrbuschees tungi tiks peelaisti. Biletas ir dabujamas pee E. Brel jaunlundsē, Gildes-nama-eelā N 1, 3 trepes augstu, pee Kaslowsky kundses, Jesus basnijas-eelā, paschas namā un wafara pee kafes. Uš scho wafaru celuhds, tahs to iskrastodamas kundses.

Nihgas Latw. labd. beedriba.
 Tā tā tai 16. Februari pilnigs beedru stais nebija sanahjis, tiks Nihgas Latw. labd. beedribas pilna fapulze swehtdeem tai 23. Februari notureta. Deenas labrtiba: revidentu rehkinumu nodohshana un lomitejas wehleshana. Beedri teel usluhgti neatrautees. **Komiteja.**

Ee muishas tihrumi tahs Nihgas-Balmeeras kreise un Amurgas basnijas draudis buhdamas
R u g l a s m u i s c h a s
 teel no nahlameem Jurgeem uš renti idohdi. Luwatas kontrakta nolihghshanas un nosazishanas war dabuht snahst pee augshā minetas muishas-walbishanas. 3

Naudas-stapji

teel is krashjuma pahroohdi un uš pasteleeshanas peefahstiti no 2

Tiemer un beedr.,
 Nihgā, leelā Smilshu-eelā N 27,

Stunstigus sushdu-meshlus

Superfosfat,
 no Packard Ipswichē (Englandē)

turi tē jau wairaf tā 10 gadi par labeem arasti un sawu labu ihpafchidu dehl jaw pirma semlohpju israhdishana 1865. gada medaku dabuja, pahrdohd no lehgera

W. van Dyk,
 leelā Smilshu-eelā N 1.

Weena wafa mahja
 ir Gesh-Nihgas leelā Lem-eelā par to zenu no 2550 rubl. pahrdohdama. Klahstalas siwas war il-beenas pusdeena no pulstien 1/2-1/2 Gesh-Nihgā, leelā Kaleju-eelā, N 24, 3 trepes augsti dabuht.

Ernst Grafa un beedra
 apteekeru-prezu un pehrwju-bohde.
N i h g ā,

Wehweru-eelā, Spohra namā pretim Wahzu beedribas-namam un linu-swareem. Wifsem zeen. pilsehtneekem un lauzineeteem, mihleem draugeem un pasihlameem mehš daram sinamu, tā pee mums no jaunū atweshi wisadus lohpu-sahles no Anglu-, Holandeeschu- un Frantschu-semehm ar pamahzhishanu, tā war nespezhigus lohpus uslohpit un wairaf peenu un krehjumu dabuht. Tā ari mehš peedahwajam wisadus pehrwju-sahles ar pamahzhishanu, tā ari silum-sahles un pirma numura jaunās seepju-sahles un balinaschanas-sahles par to lehtatu zenu.

Anglu
Kungu kreklus
 (schirting ar andekla krahstim)
 pahrdohd duzi par 26 rubl. 50 kap., par gabalu 225 kap.
Grass un Lunkfenbein,
 Smilshu-eelā N 12.

1874ta gada
labakohs Baireeschu
apius
 lehdi pahrdohd

J. G. Fahrback,
 Schluhnu-eelā N 5. 3

Zaur tumfibu pee gaismas.

(Staties No 2.)

VIII. Rodohts un pahrdohs.

Kad nakts tumfiba jau semi aplahja, tad wezais Brazeris nofauza Arturu un Juri no behnina semē un Arturam bija Jura drehbes ja-uswell, kas winam puslihdē labi iſſkatijahs. Bes tam wehl wezais Brazeris eebahsa winam kahdus diwpadfmit gulſchus kabatā, eedewa brangu zela-ſpeeki un tad ar winu uſ juhrmalu aisdewahs.

„Mums gandrihs aſtonas weſtes ir ko eet,“ winſch fajija, „tadehl jaſteidsahs, ka mehſ ſawu pahri-zehleju wehl nomohdā atrohdam.“

Arturs bij gataws; winſch atwadijahs wehl no Jura, tam par ſawu iſglahbſchanu ſirſnigi pateifdamees, un tad ar til weeglu ſirdi pee ſawa weza wadona rohſas uſ juhrmalu dewahs, kā ilgu laiku to nebij darijis. Wehl diwi ſtundas nebij pahrgahjuſchahs, kad tee jau ſweijneeku buhdiau bij aiſſneegufchi, un ſchis lahpraht weza Brazera luhgſchanu ſohlija pallauſiht, prohti Arturu bes kahdas kawefchanahs uſ Angliju pahrzelt.

„Tagad ir labs zela wehſch, Brazera tehws,“ winſch teiza. „Kad laiks arweenu tahds paſtahw, tad mums buhs ahtra un laimiga braufſchana.“

Winſch uſwillka ſawus beesohs uhdena-ſwahrfus, aplika ſawu platmau zepuri, panehma diwus wilnas-dekus, kurdōs Arturs pret nakts auſſtuma waretu aiſſargatees, un tad tuhliſt uſ juhr dewahs, kur wina ſweijas laiwa pee enkura noſtiprinata uſ wilneem lihgojahs. Arturs ar wezo Brazeri ſteidsahs tam paſat.

„Nu, kahp eefſchā, maſais,“ winſch fajija. „Pa-ihſini ſawu atwadijchanohs. Jo ahtraki mehſ nobrauzam, jo ahtraki mehſ winā malā notikſim.“

Arturs pateizahs preeka aſarahn birſtoht ſawam wadonim, kas ſirſnigi wina rohku ſpeeda.

„Ej nu mans mihtais dehl,“ winſch uſ to runaja, un Deews lai tewi pawada, ka tu laimigs, ſweiks un wefels atkal ſawu dſinteni ſaſneedſi. Dſihwo wefels un paturu mani un manu Juri pee ſewis labā peeminā!“

Wehl weenu reiſi ta peeri ſkuhpſtijis winſch to eezehla laiwa pee kuras maſta jau balta ſehgele plewinajahs. Wehl beidsamais „ſweiks“ no juhras kraſta uſ laiwa aiſſkaneja un no tahs atkal uſ kraſta, un nu ta krahdama pahr balteem, putodameem wilneem uſ rihta puſi aiſtezeja.

Ahtri un laimigi, kā wezais ſweijneeks jaw pirmaf fajija, braufſchana iſdewahs, un Arturs preeziga prahtā iſ laiwas uſ ſawas tehwijahs kraſtu uſkahpa. No ſcheijenes Annetahla pili aiſſneegt, winam nemaſ gruhti ne-iſlikahs, un tadehl ar weeglu prahtu un preezigu, zeribas pilnu ſirdi winſch uſ preefſchu ſtaigaja.

Bij zetorta ſtunda pehz puſdeenas, kad winſch uſ ſemi bij iſkahpis. Pehz triju ſtundu gahjuma winſch aiſſneedſa kahdu maſu zeemu un kad nu patlaban jaw wakarō tuwojahs, tad winſch apnehmahs tepat pa nakti pahrguleht. Pehz ne-ilgas melleſchanahs winſch atrada kahdu trohdſinu, kur winſch it lahprahtigi tapa uſnemts. Uſ wina praſſchanu, kur Annetahla pils atrohdotees un zil tahlu ta waroht buht, neſinaja

ne tee diwi weefi, kas pee galda ſehdeja, nedſ ari trohdſineeks kahdu ſinu doht.

„Nu, nekas!“ Arturs dohmaja. „Es tiſpat arweenu tahlat un tahlat eefſchu, kamehr beidsohht tatſchu tahdā widū tiſſchu, kur mans tehws, tas bagatais lords Annetahls paſihſtams buhs.“

Winſch guleju it meerigi un ohtrā rihtā atkal agri zela dewahs. Bes kahdeem leekeem kawefkeem jeb raiſchm winſch arweenu tahlat un tahlat gahja, no weenas weetas uſ ohtru un wiſur, kur ween winſch apſtahjahs, waj un atpuhſtees jeb ar ko atſpirſinatees, pehz Annetahla pils praſija. Bet ari ſchini deenā winſch nekahdas riſtigas ſinas par to nedabuja, tāpat ari nahſofchā un pehznahſofchā, un wina preeziga, zeribas pilna ſirds eefahza pamafam noſkumt un ſchaubitees. Ari wina naudas mafs palika deenu par deenu weeglaks, un drihs tas rihts atnahza, kur winam pehdigais naudas gabals par gultu un brohkaſtu bij ja-aſmaſja.

Nu winſch bij ubags, kam gluſchi pawifam no ſweſchu kauſchu mihleſtibas un lihdsjeetibas bij japahrteek, tomehr winſch pawifam ne-iſbihjahs.

„Labaf es badu un ſlahpes zeeſchu,“ tā winſch pats ſemi drohſchinaja, „labaf ar jehlahm kahjahm zaur Angliju ſtaigaju un ſawu maiſi gar ſweſchu kauſchu durwim ſanabagoju, neka atpaſat greeſchohs uſ to ſkohlak-elli, no kuras eſmu iſbehdſis. Labaf mirt, neka to dariht!“

Tā winſch nu arweenu uſ preefſchu dewahs, bes ka pats ſinatu, kur gahja, — gluſchi tā kā liktens to wadija. Kad winſch kahdu awotu waj kahdu ſtrautinu atrada, tad ar rohku no ta uhdeni ſmeldamō ſawas ſauſas luhpas dſefinaju. Kad winſch kahdu zeemu aiſſneedſs, tad pee kahda turigaka ſaimneeka ſew gabalim maiſes iſluhdſahs, un reti til tas notika, ka to mihligo puſehnu ar zeeteem, bahrgeem wahrdeem atradija. Dauds weetas winu eeweda kehki jeb iſtabā un bagati pameeloja. Dauds reiſes winu mihlīgi iſſautaja, kā tad tas gan nahſotees, ka winſch til jauns jaw pa paſauli apfahrt kſiſtoht, uſ ko Arturs tad bes kahdas flehpſchanahs wiſu ſawu gahjumu iſſtahtija. Daſchs gan to tizeja, daſchs nē: bet tomehr neweens ne-atradahs, kas tam nabagam, plaſchā paſaulē iſgruhtam puſkam ſawu lihdsjeetibu nebuhtu parahdijis un labu laimi uſ iſdohſchanohs nebuhtu nowehlejis.

Tā nu jau trihs nedetas bij pagahjuſchahs, kamehr Arturs pa Angliju maldijahs, un arweenu wehl wiſas wina praſinaſchanahs bij bes augteem palikuſchahs. Gandrihs winſch jaw ſahla ſchaubitees, waj til wehl ſawa tehwa pili atradiſchoht, un daſchreiſ to tahdas breeſmigahs bailes ſagrahba, prohti, tahs bailes, ka winſch warbuht pateeſi eſoht prahtā ſajuzis, kā Walteris to bij fajijis.

Tahs bailes winam ari uſnahza, kad winſch weenā wakarā kahdam zeemam tuwojahs, pehz tam kad wiſu deenu pa kahdu tumſchu ne-apdſihwotu apgabalu bij apfahrt maldijees, bes ka kahdu zilweku jeb mahju buhtu redſejis. Salkums wina eefſchahs krinta; kahjas no leelahm ſahpehm pahrentas kā uguni dega; winſch bij peekufis lihds nahwei. Turllahht tahs breeſmigahs bailes wina ſirdi pawifam nogurdinaja un wiſu drohſchibu tam aprihja. Lehnam winſch uſ zeemu wilkahs, un tumſch jaw bija, kad winſch ar leeleem puſlineem pirmo buhdiau aiſſneedſja. Bet nu ari wina ſpehti pawifam bij bei-

gufchees, winſch neſpehja wairs tablatu eet. Dee buhdinas fleegſchua pirms wehl pee durwim ſpehja peedaufiht, winſch nokrita pee ſemes, lehni kunkſtedams.

Schini buhdinâ dſihwoja kahda weza, nabaga ſeerwina, kas ſawu wakara luhgſchanu turedama, zaur to klufu waideſchanu tika iſtrauzeta. Wina klauſijahs, un tai iſlikahs, it kâ tabs ſahpu ſlanas tepat preeſch winas durwim atſlanetu. No lihdsjeetibas ſagrabhâ, wina ſteidsahs tuhliit durwis atdaricht un eeraudſija nabaga puiſu pee winas fleegſna iſteepufchohs gulam.

„Nabaga behrns!“ wina klufi nurdeja un uf to peeleeſdamahs ſazija: „Waj tu ſlims eſi? Zeb tew kas truhſt?“

Arturs pazehla ſawas aſaru-pilnas azis un dſiki nopuhſdamees ſazija: „Peekufis un iſſalzis, gauſchi peekufis un gauſchi iſſalzis, miſla mahte!“

„Al tu miſlais Deews, nabaga behrns!“ tâ wezenite iſſauzahs un glaudija miſligi wina waigus. „Nahz, raugi uſzeltees, turees pee manis, zeeti tâ, — nu eelſchâ! Kas man manâ buhdinâ atradiſees, tas wiſs tiks tew labpraht par atſpirdſinaſchanu paſneegts!“

Wina eeweda Arturu ſawâ iſtabinâ, noſehdinaja to uf kahda weza lehntrehſla un tad ahtri ween ſchurp un turp tezeja, winam kahdu ſpirdſinaſchanu pagahdaht. Wina atneſa maiſi, peenu un ſweeſtu, un Arturs jutahs, it ihpaſchi no ta peena, driſt atſpirdſinahts un ſtiprinahts. Ta labprahtiga wezite maſgaja wina jehlas kahjas ar uhdeni un etiki, un kad to bij padariuſe, tad winam ſataiſija ſawâ paſchas gultâ miſkſtu gutas-weetu, lai winſch waretu til labi, zil ween eeſpehjamâs pehz pahrzeeſtahm deenas-gruhtibahm iſduſetees. Wina pate pahrtika ar pahri kuhleem ſalmu, kuras kâ jau nu waredama par ſawu gutas-weetu ſataiſija.

Nahloſchâ rihtâ Arturs jutahs jaw til dauds atſpirdſis, ka ſawai labai ſaimneezei wareja ſawu dſihwes gahjumu iſſtahſiht. Kad ta dſirdeja, ka winas weeſis kahda lorda, un pawifam lorda Annetahla deſis eſoht, tad wina iſtruhluſehs rohlas lohpa ſaſita un newareja deefgan iſbrihnotees.

„Al tu miſlais Deews,“ wina ſazija, „es jau tawu wez-tehwi glufchi labi paſinu, jo es wehl jauna meitene buhdama pee zeenijamas leelmahtes deeneju, lihds kamehr mans nelaiſa wihrs mani apprezeja. Un tawu tehwi, to ſauza wehl toreis par maſo Kabeli, un bij til tai leelumâ, ka to wehl dauds reifes uſ ſawahm rohlahm nehſaju, un tapat maſo Tohmu ari! Bats tas miſlais Deews ir tewi pee manis eewedis, lai es tew laut zil to miſleſtibu un labumu waru atmaſaht, to tawâ tehwa pili eſmu baudijufe. Tagad paleez pee manis, kamehr tu pilnigi wefels buhſi tapis, un tad es tew iſſtahſiſchu, kur Annetahla pils atrohdaht. To zetu uſ tureeni es glufchi rilfigi ſinu, jo es wehl pehz ſawas apprezeſchanahs leelmahti, tawu mahtesmahti, dauds reifes no ſcheijenes eſmu apmellejuſe, un arweenu eſmu laipnigi un miſligi tiluſe uſremta, lihds kamehr pehz weena gada wina mira. Un nu es redſu winas dehla dehlu ſawâ preeſchâ! Tu miſlais Deews, kâ tas manu wezu ſirdi aiſgrahbj!“

Wina raudaja pateeſi preeka aſaras un puhlejahs zil ſpehdama, Arturu wiſmaſak kahdas pahri deenas pee ſewis patureht. Bet Arturs, kad winſch to dſirdeja, ka Annetahla pils til wehl tſchetrdefnit Angtu juhdes tablu eſoht, nebij ne kahdâ wiſſe wairs noturams.

„Es ilgojohs pehz ſawa tehwa,“ winſch ſazija. „Winſch

ween war mani no mana breeſniga onkuta paſargahht un to par tahm breeſmahm atſtrahpeht, kuras mani eegrubdis.

Bezajai atraitnei, — Marija Blunt bij winas wahrds, to Arturs it ruhpiſi ſawâ peeminâ patureja, — waijadſeja beidſoht tatſchu to atkaut; bet tomehr ta wehl no Artura to apſohliſchanu iſpraſija, ka til to winſch ſawa tehwa pili pahreijohht, lai tuhliit par to winai ſinu dohdohht, to Arturs ar pateizibas pilnu ſirdi labpraht apſohlija. Tad wina iſteiza tam to zetu, kas tam eijams, ſauza wiſas tabs weetas, zaur kurahm tam ja-eet un tad to ſwehtidama palaida.

Wiſu ſawu naudu, — ſinams til kahdus pahri gulſchus — wina tam bija rohla eeſpeeduſe un wiſas kabatas ar eſdamahm leetahm peebahſuſe. Ar pateizibu no tabs labahs ſeerwinas ſchlihras, un ar lihgmu prahtu un atjaunotu zeribu ſawu zetu atkal uſnehma. Winſch ſchlitahs til lihgmâs un laimigs kâ lehninſch; wiſas iſbailes bij iſ wina jaunâs ſirds paſubufchas, un beſ kahdas ſchaubiſchanahs winſch it ſtipri tizeja, ka pehz maſ deenahm to laimes ohſtu, ſawu dſimteni, buhſchoht aiſneedeſis.

Zetortâ deenâ Arturs it laimigi ſawu dſimteni aiſneedeſa, un ar preeka ſpihdedamahm azim to leelu lepnu Annetahla pili apſweizinjaja. Winſch ſteidsahs eelſchâ un praſija tam pirmajam ſulainim, to ſatapa, kur lords Annetahls eſoht?

„Sawâ iſtabâ,“ tas atbildeja un iſtruhzees uſ to noplihfufchu puiſu ſlatijahs. Bet Arturs winam neko wairak nepraſija, jo winſch jau pats ſchê it wiſu labi ſinaja un tadeht ari nemâs newaijadſeja wairs praſiht, kur ta lorda iſtaba atrohdootees. Winſch ahtri pa trepehm uſtezeja, zaur preeſchitabu iſſtrehjis, eegahja ſawa tehwa iſtabâ, kur tas mehdsâ dſihwoht, bet kâ afminaſtâbs winſch peepeſchi apſtahjahs un nobahleja; jo ne wiſ ſawu tehwi, bet ſawu eenaidneeku, graſu Lowelu, tagadejo lorda Annetahlu un ta ſulaini, Zahni, winſch eeraudſija.

Kahdus azumirkus Arturs pahrbihjees palika ſtahwoht un ar platahm azim uſ ſaweem eenaidneekeem ſlatijahs, kas no ſawas puſes ari nemâſak bija pahrbihjuſchees un ſchlitahs kahdu ſpohku eeraudſijufchi. Bet Zahnis atkal driſt atjehdsahs.

„Tas winſch ir!“ Zahnis ſauza un kâ kahds plehfigs ſwehrs uſ Arturu lehza. „Winſch ir iſlauſees un no ſlohlas iſbehdſis! Jagahda, ka tas nuns wairs newar ſlahdeht!“

„Glahbjat, glahbjat!“ Arturs kleeſa ſawâs nahwes bailês, ar drebedamu baſi. „Teht! Franz! Schurp, ſchurp! Glahbjat mani no teem fleplawahm! Glahbjeet! Glahbjeet!“

Zilgi winſch wairs nelleedeſa. Zahna duhre to pee ſemes ſpehra, un tai paſchâ azumirkli winſch tapa eewilkts kahdâ lambari, kas turpat dſihwojamai iſtabai blakam atradaht un kura til no tabs wareja ee-eet. Tê nu Zahnis winu ſchnaudſija, ſaſehja tam rohlas un kahjas un eegrubda kahdu lupatu wiſchli mutê, tâ ka winſch nemâs pabtaut, bet til tumſchi kunkſteht un ſteneht wareja.

Redſat, zeenigs leelſlungs!“ winſch ſazija, kad durwis bija aiſſehdſis un pee lorda Annetahla atpakat nahjis. „Redſat nu, kas no puſdarita darba nahl. Til mironi wairs neruna. Es jaw Zums arweenu to ſaziju.“

Grâſ, — tâ mehâ nu winu ari turpmaſ ſaukſim, tadeht ka winſch tas iſhtais lords Annetahls naw, — ſtahweja trihzedams, un nahwes bahlums wina iſniufufchu waigu apſedeſa.

„Es eſmu lihds nahwei iſbihjees,“ winſch ſazija ar par

pusi aifkritufchu un drebedamu balfi. „Arturs ir atkal tē, fweiks un wēfels fawā pili!

Klusi, zeenigs leelškungs! Tā nerunajat!“ kambara-fulainis fajija, starpā runadams. „Tā ir Zuhfu pils, Zuhš esat tē tas lungs, un mums jagahda, ka Zuhš tas paleekat!“

„Bet kā lai to daram?“ grafs stohstijahs. „Arturs ir tē un sina fawu taisnibu!

„Arturs Anentahs ir miris!“ tas besdeewigais kambara-fulainis it stihwi atbildeja. „No ta wiltneeka, kas tur kambari, mums ja-atfwabinajahs — us muhschu!“

„Deewa deht, flepkawibu til nē, Zahni.“ grafs teiza, kas druzjin wairaf zilwezibas firdi juta, kā wina kambara-fulainis. „Es esmu jau tā deefgan noseedsibas un kaunumus darijis, es nedrihtstu wairs tahtaf. Nē, flepkawibu nē, es negribu to!“

„Zums wajaga gribeht, zeenigs leelškungs.“ Zahnis it kā ar pawehledamu balfi fajija. „Waj tad Zums til lohti patihst zeetumā nosmatt? Tas puika jau pateesi ir atkal muhschu warā. Neweens wianu tē naw redsejis, neweens wianu nepasihst. Kā ehna wiasch ir atnahzis, kā ehna winam jasuhd, pirms wehl to mana. Tā wajaga buht! Winam jamirst!“

„Nē, nē, nē!“ grafs teiza ar rohfahm gainidamees. „Es newaru winam wehl par flepkawu palikt, jebchu gan tam wifu, lihds pat dshiwibu esmu laupijis. Klusi, klusi, Zahni! Es sinu ko labaku! Ja, winam jasuhd, us muhschu jasuhd, lai mums nekahdas breefmas wairs nedraudetu, bet wina asinis es negribu.“

„Nu kas par labumu no tam buhtu?“ Zahnis gluhnedams prasija.

„Tu warbuht wehl nesini.“ grafs klusu fajija, „ka teem stahditajeem Anglijas Bakar-Indijas semēs atkauts ne tilween melnus, bet ari baltus wehrgus tureht. Ja kahdu reisi tas gadahs, ka kahds reisneeks fawu pahrbraufschanas maksu neprehj aismakfahst, tad reisneeku-luga kapteinam ir ta teesiba, to tam pirmam, labakam stahditajam pahr wehrgu pahrdohst. Wehslaf gan tas warbuht zitadi buhs, bet tagad wehl dshiwojam astonpadfmita gadu-fimtena eefahlumā, kur nekahds lizums teem kapteineem pahrdohschanas teesibu wehl ne-aisleeds. Rapeh; mehš newaretum us tahdu wihsi ari to — Zahni Schmittu tur eegruhst? Til tas nu wehl atleek, tahdu kapteini atraft, kas usnemahs wianu Bakar-Indija nowest un pahrdohst. Tas puika ir gan wehl mas un newar neko daudf strahdaht un tadeht ari pahrdewejam nekahdu leelu naudu ne-ee-nesihš; — bet tur war lihdscht. Es labprahst peezfimt mahrzinas is fawas pascha labatas klahst peemakfaju, kad til mehš no ta negehla walā teekam.“

„Nu, schis padohms naw wifai flitts.“ Zahnis fajija, azis fapreedsams. „Bet kā buhs, kad tee gadi buhs aistezejufchi, kas winam tur wehrdsiba japawoda? Waj wiasch tad ne-ategreesees atkal us Angliju?“

„Par to neko, gan tee stahditaji sinahs to tā eegrohst, ka tas newar notikt.“ grafs fajija. „To ko tee weenreis fawds nagōs dabu, to tee til lehti wis walā nelaisch, bet tam jatalpo lihds fawam dshiwibas galam.“

„Hm! tad tas war eet.“ Zahnis fajija. „Bes tam wehl tur tahs daschadas nahwigas flimibas, kas taijōs karstōs semēs strehtōs ne reti isjelahs, kā par prohwi tas dseltenais drudsis; turklahst wina jaunums un nespehhiba, tas grehts darbs, kas winam bes kahdas schehlastibas buhs jastrahda, —

ja, grafa lungs, schi isdohmaschana ir laba. Subtism to us Bakar-Indiju!“

„Bet nu mums til jarauga, waj ari tahdu fuga kapteini atradifim, kas muhschu nodohmu usnemfees isdariht.“ grafs fajija.

„Par to atlanjaf til man gahdaht.“ kambara-fulainis atbildeja. „Kad Zuhš peezfimt mahrzinas par ta pahrweschanu makfajaf, tad nemahs nenahkfees grehti tahdu wihru atraft. Sinams weena nesklaidra andele gan ta ir, bet tomehr mums preeksch muhschu drohschibas lohti wajjadfiga. Tas ir ta kapteina pascha labums, ka kahds darbs neteek fa-ohstis, un tadeht it drohschi tizu, ka wiasch to puiku us weenu jeb diwi gadeem ween nepahrdohs. Ja, ta isdohma ir laba, un kad Zuhš to atwehlat, tad pat jaw schodeen us kahdu tuwako ohstas-pilssehtu dohschōhs to derigu wihru usmekleht.“

Grafs it labprahctigi fawu atwehleschānu tam dewa, jo winam ari nebija it labi ap duhschu, kamehr Arturs wina tuwumā, apalsch fawa pascha jumenta atradahs! Kaut kur warea kahds gadijums wina blehdibu atflahst, un kad tas notiktu, tad grafam weens kauna-pilns gals, jeb pateesi karatawas buhtu gaidamas. Tadeht bij jasteidlahs, zil ahtri un tahtu ween eespehjamš, to prohjam aissuhstihst. Pahr platu juhru wina balšs wairs nebuhs dsirdama.

(Us preekschu wehl.)

Wainags

us zeenita un ne-aismistama

Kronwalda Atta kapa 17. Febr. 1875.

Nu, Kronwald, lai Lew busa salbe
Schē mahtes flehpi Tehwijā,
Lihds kamehr basuhn's balfs pee galba
Lew' fauks tur gaismas walfsibā,
Kur pilnam haudisi to laimi,
Ko meesā panahst zihntjees,
Un lihds ar wifu debesfaimi
Bes gala preekōs lihgsmoeses.

Duf' falbi, kreetnais karotajs!

Duf' falbi, tautas mihtotajs!!

Sperras Andrejs.

Sina pahr ussankteem Nihgā.

Jesus-basnizā: kaufmanis Karl Theod. Rasperowig ar Sewu Surrentwisch. — Kutscheris Kahrlis Mahling ar Mariju Ohmann. — Fuhrmanu fainneeks Chr. Keetfing ar Annu Kurraht. — Korka greesejs Andreas Sarring ar Mariju Pumpur. — Mechaniks Ferd. Ed. Meinert ar Gen. Amaliju Keyser. — Zimermanu sellis Klahws Wikums ar Luisi Julinni Trautmann.

Zahnu-basnizā: fabriku strahdneeks Juris Spalwa ar Trihni Nertowig. — Unterosizeeris atstawneeks Frizzis Schwarz ar Annu Podel. — Sweijneeku fainneeks Kaspars Melchjors Narring ar Paulini Kalning. — Zimermanis Zahnis Kaupmann ar Annu Jaunsemme. — Kurpneeks Friedr. Rosenberg ar Marijn Stelp. — Kutscheris Aleksanders Pilsehtneeks ar Trihni Schneitmann. — Strahdneeks Janis Sturme ar Trihni Bihrul. — Strahdneeks Joh. Friedr. Schenkewig ar Linu Schwember. — Muskers Kaspars Stuhmann ar Helenu Katarini Andreas. — Salvats biketneeks Moriz Treuer ar Trihni Meesf. — Zimermanu sellis Zahnis Lapin ar Greetu Gulbe.

Mahrtinu-basnizā: fabriku strahdneeks Bernhard Tröster ar Karolini Friederiku Dor. Schulz. — Kohzis Heint. Sprohge ar Juliani Jonaleit.

Gradi un feedi.

Dhtra grahmata, ko sawam drangam raksta Swingulis, kas no Maleneescheem aifgahjis us Fizli Puzli semi un tur apmetees us dsihwi.

Mihlais draugs Tschaukste!

Tu manim raksti, ka gauschi esi preezajees par manu grahmata, kura teiwim stahstu par to, ka mehš Fizli Puzleeschi daudš naudas pelnam ar kuzeneem. Tapat ari manim luhdsi, ka lai es teiwim ko pastahstu par kahdu jaunu Fizli Puzleeschu stiki.

To es ari labprahst gribu dariht. Jo te Fizli Puzleeschos katra deenu peedšihwoju jaunus brihnumus. Schoreis tewim par Fizli Puzleeschu brihwestibu gribu stahstihst. Prohti Zuhš Maleneeschi nepawisam nesinat, kas tas ir: „brihwestiba.“ Zums par to ne jausmas, ne smakas. Zuhš nosauzatees „brihwi“ un tomehr nedrihstahst dariht ko gribat. Fizli Puzleeschos ween walda ta ihsta brihwestiba. Prohti katreš Fizli Puzleets dara ko grib, kas winam prahta schaujajs, us ko tam sirds nefahs.

Gan redseši, ka nemeloju, kad dsirdeseši, kas nupat notizis muhsu galwaspilssehta Bramaputra. Weens Fizli Puzleeschu leelmanis atredahs kumedinu nama, kur skatitaji pa tuhstoscheem bij sapulzejušchees. Te winšch saduhrahs ar kahdu šwešchineeku. Strihdinšch iszehlahs. Ko nu gan Zuhš Maleneeschi te buhtu darijušchi? Zums ir wehrgu daba. Zuhš brihwestibu nepahstahst. Zuhš palihdsibu buhtu mellejušchi pee polizejas. Bet ko darija muhsu drohšchirdigais Fizli Puzleets? It ka duhschigis wihrs un kreetns špehlotajs pehz Amerikaneeschu mohdes winšch iswilka rewolweri un pretineekam schahwa ta ka schis it ka maifs gahsahs pee semes.

Tu warbuht nu dohma, ka til ween muhsu leelmanu starpā tahdu špehlotaju rohdahs. Bet te tewim leeliski wilahs, mihlais Tschaukste. Wisi Fizli Puzleeschi ir dsimti špehlotaji katreš zolis weens špehlotajs. Ir pašchi tee prastee semneezini, ko Fizli Puzleeschos par „mushikeem“ fauz. Te til ween schi starpiba: kur leelmanis strahda ar pistoli, tur semneeks darbojajs ar nageem.

Klausees, kahds stikis nupat pa semehm notizis. Tschetri Fizli Puzleeschu semneeki zetā fateek weenu ahrsemneeku. Schis nesaprata Fizli Puzleeschu walodu un ari til ahtri nejaudaja dsila sneega deht zetu greest ka tee semneeki pagehreja. Us to tad nu Fizli Puzleeschu eedsimta drohšchirdiba un duhschiba tohs usstubinaja? Tee nabaga ahrsemneekam sinams ar nageem eekrahš matos un tam galwu it wihrischiki fadausi ar pahtagu, ta ka nabadsinam gan sils, gan melns palika preeksch azim.

Te nu mahzees, ka brihwestiba ween zilweku dara par duhschigu špehlotaju. Mehš Fizli Puzleeschi efam brihweeki. Tapehz schaujam ar rewolweri kuzam gribam. Tapehz katram keramees ar nageem matos, kad tihf. Tapehz katram fadausam galwu, kad mums tuhli zetu negreesch. Tapehz kulam un peram katra, kura deguns mums nepahstihf.

Behl te weena leeta ja-eewehro. Ka Fizli Puzleeschi ir duhschigi un wihrischiki špehlotaji, to apleezina tillab' rewolweris, ka nagi matos, ka ari pahtaga. Bet wini neween spihd zaur drohšchibu, bet ari zaur prahtibu un gudribu.

Prohti, tas wineem ir weens šwehts likums: Ja kahdi

tschetri Fizli Puzleeschi fateek weenu šwešchineeku un tas wineem tuhli zetu negreesch, tad to tuhli fadausa duhschigi. Bet ja weens pats Fizli Puzleets pa zetu brauz un tam preti nahf wairaf' to brauzeju, tad jau pušwerstes tahlumā zetu greesch, kaut ari kamanas apgahstohs un kaut ari sirs augšchpehdu eekristu dsilds sneegos.

Ta pee mums Fizli Puzleescheem skaiti weenojajs drohšchirdiga duhschiba un gudra prahtiba. Un abi schee jauki tikumi isaug is brihwestibas.

Laudis gan murgo, ka tee muschiki, kas til duhschigi un wihrischiki pret to ahrsemneeku isturejušchees, us 8 deenahm Bramaputras bruguteejas zeetumā eebahsti tikusch. Wai daschlahrt Bramaputras bruguteeja to tapehz buhtu darijusi, ka lai muhsu duhschigee muschiki te zeetuma klusiba jaunus špehlotaju un milsonu-darbus un neredsetus brihnumus waretu isdohmaht un isgudroht?

Es to netizu. Netizi ari tu tahdahm tuhšchahm runahnu. Ta taf buhtu breešmiga netaišniba, tahdus gohdawihrus nostrahpeht, kamehr turpreti peenahstohs, teem gohdamakfu doht.

Nu ar Deewu, mihlais Tschaukste. Paleeku taws draugs Swingulis.

Engelis deenas laika.

Kahds Muhrneeks preeksch kahdeem gadeem muhreja kahda kapsehta kahdas leelkunu familijas kapeem muhra fundamenti, us ko krusa wirsu lift. Muhrneeks isstrahdajees un pahdislikahs „deenas widu“ turpat netahsu atgultees, galwu us kahdu wezu kapa kalinu nolikdams un eenuga. Pehz tam nahze freilene, kas to darbu lika strahdaht, apskatihst un usgahja, ka muhrneeks pehz gruhta darba bij atdusejees. Wina gan labprahst to negribeja mohdinaht, bet bij tatschu jamohdina, jo winai kas bij muhrneekam jafaka. Baltas drehbes geirbusehs, ta mohdinaja muhrneeku, bet til ko muhrneeks druflu azis atwehra, te winšch ka sibens augšchā un ka wehšch no kapsehtas lauka uu pirms neapstahjajs, kamehr labu gabalu bij aishohsis. Freilene gan muhrneeku fauzā pee wahra, teikdama, lai nebehgoht, bet tas neko nelihdseja. Kad muhrneeks bij no skreeshanas apstahjees, tad tas eeraudšija freileni un gahja no kaunejees pretim. Kad freilene prasija, kapehz schis efoht no schahs behdis, tad muhrneeks atteiza, ka til ko azis atwehriš winšch paskatijees us augšchu un redsejis — leelu baltu engeli, kas winam pee galwzala stahwejis. Freilene pašmejhajs par weltigahm bailehm, kas muhrneekam bijuschas winu par engeli eeraugohst. Muhrneekam semē gulofscham un us augšchu skatotees bij freilene gauscham leela iskatijusehs, baltas drehbes buhdama.

R. M.

Smeeflu stahstinsch.

Kahds bagats schihds eedewa ubagam 3 kapeikas. Ubags dahwanu fanehmis pateizahs fajidams: „Lai Deews jums, kungs, to atlihdsina tuhstosch lahrt. „Nu tad man buhtu 30 rublu jadabuhn.“ schihds aprehkinajis pats us fewi fajija.

Atbildedams rebaltehs Ernst Plates.

No zensures atwehlehtis. Mihgā 21. Februari 1875.